

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XIX.

SOSNOWIEC,

SOBOTA, 23 CZERWCA 1928 R.

Nr. 171.

Prenumerata miesięczna

Zł. 3.50,

Konto czekowe P. K. O. — Warszawa — 61.553.

Cena egzemplarza

20 groszy.

Zamknięcie sesji zwyczajnej Sejmu i Senatu.

Senat uchwalił budżet w brzmieniu sejmowym.

DYSKUSJE W SENACIE.

Warszawa, 22.6. (Tel. wł.) Obrady Senatu rozpoczęły przemówienie senatora Panta z klubu niemieckiego, który zajął się na stosunki górnośląskie. Jego zdaniem poczucie prawa i bezpieczeństwa jest w Polsce słabe, a zwłaszcza na G. Śląsku. Mylnym jest umiemywanie, jakoby Niemcy nie pogodziły się z państwowością polską, ale życie na G. Śląsku jest dla nich niemożliwe. Jako przykład sen. Pant przytoczył tutaj procesy szkolne.

Sen. Rolle: Może pan coś powie o Wrześni.

Sen. Pant: Niemcy sto lat gnębili Polaków i była jedna Września, a przez kilkoletnie panowanie Polski na Śląsku takich Wrześni była sto.

Sen. Nowak: To naciąganie rzeczy.

Sen. Pant: Wyślijcie komisję na Śląsk, a przekonacie się.

Sen. Rogalewicz: Czy pan mówi dla prasy polskiej czy niemieckiej?

Po sen. Pance zabrał głos sen. Jabłonowski (ZLN) i poruszył sprawę rugów w kołach nauczycielskich.

Następnie sen. Makarewicz (ChD) stwierdził konieczność utworzenia zakładów poprawczych i wychowawczych dla kryminalistów.

Sen. Lubomirski jako prezes senackiej komisji dla spraw zagranicznych nawijał swe przemówienie do ekspozycji ministra spraw zagranicznych w komisji Sejmu, oświadczając że przemówienie to dało obraz roli Polski w organizowaniu pokoju. Sen. Lubomirski podkreślał łączność polityki zagranicznej z zagadnieniami ekonomicznymi prosi Rząd w imieniu komisji spraw zagranicznych o zapewnienie ministrowi spraw zagr. udziału w pracach komitetu ekonomicznego ministrów. Następnie sen. Lubomirski omówił sprawę stosunków polsko-litewskich i polsko-niemieckich.

Prezes BB. sen. Roman omówił konieczność poczynienia pewnych zmian w Konstytucji, które jednak jego zdaniem nie powinny iść absolutnie drogą żądań Zw. Lud. Narodowego. Zasadnicza zmiana Konstytucji nie powinna nastąpić, bowiem w ogólnych ramach jest obecna Konstytucja dobra dla państwa.

GŁOSOWANIE.

Po przemówieniach przystąpiono do głosowania nad budżetem. Wszystkie poprawki odrzucono i budżet przyjęto w brzmieniu sejmowym. Przeciw budżetowi głosowały mniejszości narodowe, ZLN. i PPS. Wstrzymały się od głosowania, a reszta stronnictw głosowała za budżetem.

Wnioski ZLN. i PPS. do ustawy skarbowej, zmierzające do podwyższenia płac urzędników o 25 proc. zostały odrzucone.

W końcu przyjęto szereg rezolu-

cyj. Najważniejsza z nich to apel pod adresem Rządu o wycofanie okólnika o wykonywaniu praktyk religijnych w szkole. Wnioskodawcami byli tutaj socjaliści. Za rezolucją głosowały

kluby: BB (prócz konserwatystów), Wyzwolenie, Stron. Chłopskie, mniejszości i naturalnie socjaliści. Przeciw: ZLN., konserwatyści z BB, Ch. D. i Piast.

Pozatem uchwalono ustawę o amnestji dla więźniów politycznych.

W 15 MINUT PÓZNIEJ.

O godz. 2.25 popoł. Senat zakończył swoje obrady. O godz. 2.40 zjawił się w gmachu sejmowym sekretarz Prezesa Rady ministrów p. Umiasowski i wręczył kolejno marszałkowi Senatu i Sejmowi pisma Prezesa Rady ministrów przesyłające im zarządzenie p. Prezydenta Rzplitej z dn. 22 bm. w sprawie zamknięcia z dniem dzisiejszym sesji zwyczajnej i budżetowej Sejmu i Senatu. Zarządzenie p. Prezydenta Rzplitej brzmi następująco:

Zarządzenie Prezydenta Rzplitej w sprawie zamknięcia sesji zwyczajnej i budżetowej Sejmu.

Na podstawie art. 25 Konstytucji zamykam z dniem dzisiejszym sesję zwyczajną i budżetową Sejmu. Warszawa, dnia 22 czerwca 1928 r. Prezydent Rzplitej (—) Ignacy Mościcki. Prezes Rady ministrów (—) Józef Piłsudski.

Podobnej treści zarządzenie brzmi w sprawie zamknięcia sesji Senatu.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej wywołało w kołach politycznych wielkie wrażenie, bowiem zamknięcie sesji nastąpiło przed ratyfikacją przez parlament pewnych konwencyj zagranicznych, a mianowicie z Czechosłowacją. Pozatem Ministerstwo reform rolnych oczekiwało uchwalenia ustawy o czynszach dzierżawnych na Kresach wschodnich, dotychczasowa bowiem wygasa dnia 15 b. m.

W poszukiwaniu Amundsena

WSKAZÓWKI GEN. NOBILE DLA AKCJI RATUNKOWEJ.

Oslo, 22-6. — Co do losów Amundsena panuje wielkieaniepokojenie. Parowiec rządowy „Sans” otrzymał polecenie udania się na wody między wyspą Niedźwiedzia a Szpitzbergiem i Norwegją, a stamtąd dalej w kierunku 30 st. wsch., celem odszukania francuskiego hydroplanu „Latham”, na pokładzie którego znajdował się Amundsen. Równocześnie rząd norweski zwrócił prośbę do wszystkich parowców rządowych i prywatnych oraz do rosyjskiego łamacza lodu „Malygin” o przyłączenie się do akcji poszukiwania Amundsena.

Moskwa, 22-6. (AW.) Samolot znajdujący się na pokładzie łamacza lodów „Malygina”, który wyruszył na ratunek gen. Nobile i załogi „Italii” wyniesiony został z okrętu na pola lodowe. Ma on dokonać startu do ziemi króla Karola dla zbadania co się stało z samolotem francuskim, na którym Amundsen wyruszył na ratunek włoskiego generała. Łamacz lodów „Malygin” ma się w dalszym ciągu przebiegać w kierunku na

Cap-Leighsmith dla uratowania ekspedycji gen. Nobile.

Paryż, 22-6. (PAT.) Gen. Nobile zażądał akumulatorów w celu umożliwienia mu nadawania drogą telegraficzną wskazówek, w jakim kierunku mają iść poszukiwania tej grupy jego ekspedycji, która została ze sterowcem. Nobile radzi, by samolot zaopatrzonej w narty wyładował na lodzie w celu zabrania z sobą członków jego grupy. Gęsta mgła spowodowała przerwanie komunikacji radjowej. Lotnik Lutzw zbadał ziemie, położone na północnym wschodzie i doszedł do wniosku, że stan lodów sprzyjać będzie poszukiwaniom grupy Mariano za pomocą sań. Łamacz lodów „Krasin” spodziewany jest dziś wieczorem w Bergen, skąd wyruszy do Spitzbergu.

Pizzo, 22-6. (PAT.) Hydroplan pod wodźstwem Rawazzoniego odleciał dziś o godz. 5.45 do Spitzbergu, aby współdziałać w poszukiwaniu wyprawy gen. Nobile.

Demonstracje uliczne w Zagrzebiu

RZĄD JUGOSŁOWIAŃSKI OGŁOSIŁ STAN OBLĘŻENIA.

Białogród, 22-6. (AW.) Wczoraj wieczorem przyszło w Zagrzebiu do demonstracji ulicznych przeciw ministrowi spraw wewnętrznych. Tłum zdemolował kawiarnię Corto, w której zbierał się serbofile. Policja zrobiła użytek z broni palnej, skutkiem czego było kilku zabitych i ciężko rannych, także 10 policjantów zostało ciężko rannych. Tłum zaczął budować na głównych punktach barykady i poprzecinał przewody telefoniczne. Całe miasto znalazło się w ciemnościach. Demonstracje trwały do późnej nocy.

Zagrzeb, 22-6. (AW.) Dziś przed południem panował w mieście zupełny spokój. Ulice przedstawiają po wczorajszych starciach obraz zniszczenia. Policja i żandarmerja całą noc patrolowały po ulicach. Wojsko było w pogotowiu na wypadek powtórzenia demonstracji. W demonstracjach brały udział ele-

menty komunistyczne. Chcąc wyzyskać ogólne podniecenie dla swoich celów, elementy te spowodowały, że żandarmerja i policja zrobili użytek z broni palnej. Komuniści zaczęli z zasadzek strzelać na policję, a następnie zamierzali rabować sklepy.

Warszawa, 22-6. (Tel. wł.) W piątek po wtórzyły się w Zagrzebiu burzliwe manifestacje. Do policji oddano kilkadziesiąt strzałów. Padło 5 trupów policjantów i kilkudziesięciu rannych. Od południa ogłoszony został w Zagrzebiu stan oblężenia. Lokale publiczne otwarte mogą być tylko do godz. 7 wieczorem. Nie wolno urządzać zebrań większych ponad 5 osób.

Jak słyhać, stronnictwo partji chłopskiej Stefana Radicza postanowiło wycofać swych przedstawicieli z parlamentu.

Rebudowa dworca towarowego

W GDYNI.

Warszawa, 22-6. (AW.) Do Warszawy powróciła rada techniczna Ministerstwa komunikacji, która pod kierunkiem b. wiceministra komunikacji inż. Eberhardta zbadala warunki budowy wielkiej towarowej stacji w Gdyni o zdolności przeładunkowej 3.600 wagonów na dobę. Wynik badań ujęty w formie raportu przedstawiony będzie w Ministerstwie komunikacji.

ODWOŁANIE WOJENNYCH OKRĘTÓW.

London, 22-6. (AW.) Japonja zarządza odwołanie z Szanghaju okrętów wojennych wysłanych tam w maju.

POŻAR W FABRYCE WYROBÓW DRZEWNYCH.

Warszawa, 22-6. (AW.) Dziś rano w fabryce listw, ram i wyrobów drzewnych „Arboram” wybuchł pożar, który w ciągu kilku godzin — mimo wysiłków trzech oddziałów straży pożarnej — zniszczył całe urządzenie fabryczne. Skutkiem pożaru straciło zajęcie 50 robotników. Straty wyrządzone są b. znaczne. Przyczyny pożaru dotychczas nie ustalono. Śledztwo w toku.

ZAMORDOWANIE GENERAŁA CHINSKIEGO.

Pekin, 22-6. (AW) W Lau-Czau zamordowany został generał Jang-Su-Ting. Generał Jang był jednym z pretendentów do objęcia władzy nad Pekinem po wyparciu stamtąd wojsk północnych.

Sprawa Chorzowa

PRZED TRYBUNAŁEM MIĘDZYNARODOWYM W HADZE.

Haga, 22.6. (AW) Przed trybunałem międzynarodowym w Hadze rozpatrywano ponownie sprawę Chorzowa, a mianowicie skargę rządu niemieckiego, wniesioną 8 lutego 1927 r. o wypłacenie odszkodowania za przejęcie przez rząd polski fabryki azotniaków w Chorzowie dla górnośląskich zakładów azotowych. Niemcy żądają tytułem odszkodowania 17 milionów marek, podczas gdy rząd polski stwierdza, że o żadnym odszkodowaniu mowy być nie może.

Loterja dobroczynna

WCZORAJSZE WYGRANE.

Warszawa, 22-6. (Tel. wł.) Dziś odbyło się ciągnięcie wielkiej loterii dobroczynnej. Większe wygrane padły na następujące numery:

Zł. 50.000 — nr. 50767.

Zł. 5.000 — n-ry 56556 56865.

Zł. 1000 — n-ry 18207 37504 62279.

Zł. 500 — n-ry 8860 20625 24281 50212 38065 47554 47785 48059 48256 54557 61216.

Zł. 250 — n-ry 12579 14657 17494 19452 20778 27949 40750 48695 55756 57557 58667 62504.

Zł. 100 — n-ry 2552 3872 6074 6622 8506 8866 9117 9920 10555 15175 15458 16155 16885 17648 18049 18216 19450 19722 21620 21945 22178 25110 25585 27554 27742 28705 52557 55075 55126 55905 55852 41794 45954 44944 45259 45955 49515 49647 52585 55054 55596 55110 56688 58720 65212 64205 64502.

Bezrobocie zmniejszyło się

O 5155 OSÓB.

Warszawa, 22-6. (Tel. wł.) Liczba bezrobocia zmniejszyła się stale. Według danych urzędu statystycznego w ciągu ostatniego czasu liczba ta zmniejszyła się o 5155 osób. Spadek bezrobocia zanotowano w województwie Śląskiem, w Łodzi, Krakowie, Żyrardowie itd. Ogólna ilość bezrobotnych w ostatnim tygodniu poprzedzającym wynosiła 126.519 osób.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim tym którzy oddali ostatnią posługę dogim nam zwiłokom

ś. p. ZYCHLI MIECZYŚLAWA

przodownika z podkomisarjatu p. p. „Pogoń“ w Sosnowcu,

a w szczególności Wielebnemu Pastorowi Tytaczowi, oraz Panu komisarzowi Henszlowi kierownikowi Komisarjatu p. p. w Sosnowcu, kolegom z podkomisarjatu pp. Pogoń, Sielecki i Komisarjatu p. p. w Sosnowcu.

Składają Staropolskie „Bóg zapłać“

Stroskana ŻONA I RODZICE.

ś. † p.

Z OGORKIEWICZÓW TEODORA STYPIŃSKA

po długich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami zasnęła w Bogu dnia 21 czerwca 1928 r., przeżywszy lat 47.

Wyprowadzenie zwłok z kostnicy szpitala „Hr. Renard“ do kościoła w Niwce nastąpi dnia 24 bm. o godzinie 3 po poł.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostali w smutku

Mąż, córki, synowie, zięć i wnuczka.

PRZEGLĄD PRASY

Żydzi i ich przyjaciele.

Ostatnie tygodnie dały już kilkakrotnie sposobność do stwierdzenia przeogromnej tolerancji, jaką się cieszą Żydzi w Polsce i dobrobytu materialnego, który jest ich udziałem. Nie kryją się z tem nawet sami Żydzi i w prasie swojej przybrali ton panującego, „wybranego“ narodu. Pewność siebie posunęli do tego stopnia, że w „Naszym Przeglądzie“ pojawił się cykl artykułów, który dowodzi, że szlachta polska, to... sami Żydzi. Niedługo dowiemy się, że wogóle Polskę sami Żydzi zamieszkują, a Maciek czy Bartek z Psiej Wólki jest potomkiem pokolenia Lewi. Wychodząca we Lwowie żydowska „Chwila“ wyznała niedawno, że Żydzi w Polsce posiadają „najpotężniejsze, jedyne w świecie poważne przedstawicielstwo“. Między Żydami zagranicznymi jest zresztą do pewnego stopnia taka sama opinia. Chwali położenie Żydów w Polsce p. Meysel w „Europe Orientale“, unosi się nad liberalizmem polskim wobec Żydów p. Isaac w The Saturday-Evening Post, żydowskim entuzjastą Polski w „Der deutsche Volkswirth“ jest p. Jakub Rappaport. Są do tego słuszne powody. „Słowo Polskie“ tak to informuje:

Jakiś emisariusz międzynarodówki żydowskiej, który z antypsją znał położenie Żydostwa w czasie zaborów, a który teraz przyjeżdża skonfrontować i porównać te swoje wspomnienia z obecnym stanem rzeczy, objeżdżając miasta i miasteczka Rzeczypospolitej, musi być niemal zdumionym zasadniczą zmianą obrazu. Wystarczy gdy się przyjrzy ulicy, zajdzie do sklepu, zaglądnie do kawiarni, teatru, kabaretu, rzuci okiem na wnętrza przeciętnego mieszkania żydowskiego, zrobi wycieczkę na boisko sportowe, odwiedzi uzdrowiska i letniska. Jakiż dobrobyt, jakież świetne samopoczucie, jakież spotęgowanie pewności siebie, siły materialnej, znaczenia gospodarczego. Nędza ghetto?... Za pozwoleniem. Niechaj zajrzy do suteryny, na przedmieścia, do kurnych chałup i porówna ghetto z niewysłowioną jeszcze nędzą bezrobotnego, wyrobnika, chłopca polskiego. Jesteśmy młodem państwem, na dorobku, dopierośmy zaczęli goić straszliwe rany stuletniej niewoli, jeszcze nam daleko do szklanych domów Cezarego Baryki. Ale to pewne: jeśli są już jakie szklane domy w Polsce i jeśli w nich ktoś pełen rozkoszy używania życia się rozpiera, to napewno nie Polacy.

A kto? Naturalnie że Żydzi! Ci sami, którzy miano (przypominającą żywo słabość) tolerancję i opiekę polską odmawiają w Sejmie swoich głosów budżetowi państwa, bo... „krzywda im się dzieje“. Jaka? — zapytacie! Dał już na to pytanie odpowiedź p. Hartglas, który dowodził w Sejmie, że państwo polskie żyje kosztem trzech-miljonowej, ubogiej „drobnomieszczkańskiej ludności żydowskiej“. Majątek tej „ubogiej“ ludności starczyłby z pewnością z nadwyżką na spłacenie naszych długów, zaś p. Hartglasowi trzeba przypomnieć, że powstał i powstaje nadal kosztem dwudziestu milionów Polaków.

Mimo to wszystko istnieje w Polsce wielu „przyjaciół Izraela“. Nic tylko zresztą w Polsce. Było słowarzyszenie o takiej nazwie nawet w Rzymie i dopiero niedawno zostało rozwiązane. „Kurjer Poznański“ przytacza za „Revue International des Societes Secretes“ zasady tej organizacji:

Wspomniane stowarzyszenie domagało się m. in.: „usunięcia wielkopiątkowej modlitwy kościelnej“, „niesprawiedliwego“ określenia „pro perfidis Judaeis“, niezwłocznego stworzenia albo przywrócenia żydowsko-chrześcijańskiego Kościoła w Jerozolimie, który miałby zapewnić własną liturgję w języku hebrajskim i własną dyscyplinę, uznania wybornego charakteru kapłańskiego rasy żydowskiej i jej przeznaczenia od hegemonji religijnej nad ludzkością, ciekawa asymilacja nieżydów z narodem wybranym przez łączność z ciałem żydowskim i krwią Mesjasza w „Eucharystji“.

Wszyscy „Przyjaciele Izraela“ winni dalej

wyznawać wszędzie: 1) że Bóg żywi specjalną miłość dla narodu żydowskiego. 2) że Bóg dał tej miłości jaknajbardziej uroczysty wyraz, gdy polecił Chrystusowi urodzić się i żyć w Judei. 3) że ta miłość trwa nadal, o nawet od śmierci Chrystusa wznowiła się jeszcze. 4) że Apostołowie dali świadectwo dalszemu trwaniu tej miłości, albo sami są jej świadkami.

Wszyscy „Przyjaciele Izraela“ winni wręcz wystrzegać się mówienia: 1) o „bogo-bojeźnym“ ludzie; 2) o „bogo-bojeźnym“ mieście; 3) o „nawróceniu się Żydów (zamiast

tego powinno się mówić: powrót albo przejście, 4) o „nienawracaniu się“ Żydów (zamiast tego: niemożność albo największa dążność), 5) o niawiarogodnych oskarżeniach przeciwko Żydom, a przede wszystkim o rzekomych mordach rytualnych, 6) o ich ceremonjach w jakimkolwiek sensie nieprzychylnym, 7) o przesadach, uogólnionych lub lekkomyślnych osłobiwościach żydowskich, 8) o każdym przesądzie antysemitycznym.

Uczcie się przyjaciele Izraela!

Wielka mowa Poincarego

W IZBIE DEPUTOWANYCH O STABILIZACJI FRANKA.

Warszawa, 22.6. (Tel. wł.) Wczoraj w Izbie deputowanych premier Poincare wygłosił wielką mowę programową o stabilizacji franka i o obecnej sytuacji wewnątrz-politycznej. Najważniejszym twierdzeniem premiera było to, że Francja nie może powrócić do przedwojennego paritetu franka, ponieważ spowodowałoby to na kraj niewątpliwe przesilenie gospodarcze.

Poincare skierował do parlamentu następujące wezwanie: Jeżeli chcecie innego rządu — to proszę, wszystkim dogodnie nie mogę, ale proszę Izbę deputowanych, aby pozostawiła obecnemu rządowi przed historją odpowiedzialność za ważną akcję finansową.

Premier podkreślał, że sytuacja finansowa Francji poprawiła się. Rząd jednności narodowej przeprowadził gruntowną sanację. Od 18-tu miesię-

cy frank faktycznie jest już ustabilizowany. Wielka część długów francuskich już skonsolidowana. Kredyt Francji w świecie w całej pełni został przywrócony. Reforma stabilizacyjna nie została przewlekana z politycznych względów, lecz dlatego, że by przed wyborami nie wnosić niepokojących momentów do kraju. Dzisiaj wszystkie warunki zostały spełnione. Francja wraca do uporządkowanej gospodarki.

W dalszej części swego przemówienia Poincare omówił szczegółowo ustawę stabilizacyjną, którą w sobotę przedłoży parlamentowi. Podkreślił, że zasadniczą podstawą całej gospodarki jest dalsze utrzymanie równowagi budżetu.

Izba wyraziła premierowi zaufanie olbrzymią większością głosów.

W wojsku litewskim

SZERZY SIĘ KOMUNISTYCZNY FERMENT.

Wilno, 22.6. (Tel. wł.) Z pogranicza litewskiego donoszą. Onegdaj w Oliwie aresztowano jacejki komunistyczną, prowadzącą agitację komunistyczną wśród wojska litewskiego. Aresztowanych zostało ogółem 21 osób, z tego przeszło 60 procent Żydów. Na czele jacejki stał technik rejonowe-

go komitetu komunistycznego Izaak Lewkowicz, noszący pseudonim „Czarny“.

Lewkowicz zbiegł w czasie aresztowania i ukrył się. Według przypuszczeń władz litewskich Lewkowicz miał przejść granicę polsko-litewską w rejonie Olkiennik.

Siódma część ludności w Niemczech

STANOWI PRZYGOTOWANĄ DO BOJU ARMJĘ.

Paryż, 22.6. (Pat) Wielkie wrażenie wywołał w prasie i kołach politycznych artykuł ogłoszony w „Journal des Debats“ o rzekomem rozbrojeniu Niemiec i o obecnym stanie militarystyki niemieckiej. Autor wylicza szereg organizacji wojskowych, grupujących zgórą 4 miliony ludzi, co razem z olbrzymią Reichswehrą, marynarką wojorską i uzbrojoną policją stanowi siódmą część ludności mę-

skiej. Prócz tego programy szkolne obejmują szereg tendencyjnych wykładów, wyrabiających w młodzieży duch militarystyczny. Wszystko to nie może nie wzbudzać niepokoju i wywoływać potrzeby otoczenia się pewnymi gwarancjami. Nie należy zapominać, że militarystyka — według oświadczenia prof. Foerstera — to nasrój właściwy ogółowi narodu pruskiego.

Olbrzymi hydroplan budują Niemcy

DLA LOTÓW TRANSATLANTYCKICH.

Berlin, 22.6. (AW) W czasie bankietu, urządzonego na cześć niemieckich zdobywców Atlantyku minister komunikacji Koch oświadczył, iż rząd zamierza wkrótce, zapewne już w przyszłym roku, uruchomić przy pomocy Lufthansy stałą transatlantyczną komunikację lotniczą na wodno-

platawcech typu Dormier. Wodnopłatawce te posiadają po 10 motorów o sile 5 tysięcy HP. Olbrzymi ten hydroplan będzie mógł lądować na oceanie i startować z oceanu. Jeden z takich hydroplanów jest już na ukończeniu. Kierownikiem komunikacji lotniczej ma zostać Koehl.

Z powodu choroby

CZICZERIN URZĘDUJE W ŁÓZKU.

Moskwa, 22.6. (AW) Stan zdrowia Cziczeryna od kilku tygodni niezadowolniająco stale się pogarsza. Od kilku dni Cziczeryn przez cały prawie dzień leży w łóżku, załatwiająco tylko najważniejsze sprawy państwowe. W związku z tem Politbiuro ma powziąć decyzję co do przyspieszenia urlopu Cziczeryna, na 2 do 3 miesięcy. Okres ten spędzi Cziczeryn zagranicą,

Straszna katastrofa

NA LINJI SEWASTOPOL — MOSKWA.

Moskwa, 22.6. — Pociąg kurjerski, jadący z Sewastopolu do Moskwy, najechał na stacji Tauszkaja na źle nastawioną zwrotnicę i wykoleił się. Kilka wagonów uległo zniszczeniu. 8 osób zostało zabitych, 4 osoby ciężko, a 6 lekko rannych. Wszelki ruch na linii Sewastopol — Moskwa został zatrzymany.

Echa śląskie.

POPIS ŚLĄSKIEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ na zakończenie roku szkolnego odbędzie się w czwartek dnia 28 bm. w sali gimn. państw. w Katowicach przy ul. Mickiewicza. Na program złożą się najcenniejsze utwory klasyków i kompozytorów doby współczesnej w wykonaniu najzdolniejszych wychowanków tej uczelni muzycznej. Wystąpi również chór mieszany w sile 50 osób. Wstęp na salę bezpłatny, lecz po zaproszeniu zgłaszać się należy do kancelarii szkoły w Katowicach przy ul. Szopena nr. 16, tel. nr. 136.

KAPITAŁ AMERYKAŃSKI W PRZEMYSLE ŚLĄSKIM. Główny akcjonariusz hut Królewskiej i Laury, czeski przemysłowiec Weimann, zamierza ciągnąć pożyczkę w wysokości 3 milionów dolarów na cele inwestycyjne, czy też, jak inni twierdzą, celem nabycia również części portfela akcyj hut Bismarcka.

Wiadomości ze stolicy.

NADUŻYCIA W MAGISTRACJI WARSZAWSKIM. Pierwsza część dochodzenia w sprawie nadużyć ujawnionych w inspekcji handlowej magistratu warszawskiego została ukończona. Nadzorca handlowy Feliks Mirosz oraz porobcy: Emil Rappel, Jan Zdrodowski, Władysław Woszczyński, Stefan Jaczewski i Roman Heiler zostali usunięci ze służby miejskiej, a sprawy ich przekazano do prokuratora. Dochodzenie przeciwko pozostałym 6 oskarżonym w tej sprawie będzie ukończone po przeprowadzeniu rewizji ksiąg i kwitariuszy. Pięciu z pośród oskarżonych jest aresztowanych. Nadużycia polegały na niewypłacaniu do kasy miejskiej inkasowanych opłat i fałszowaniu odpowiednich raportów kasowych. Dla zatarcia śladów oskarżeni zniszczyli znaczną część kwitów. Dotąd stwierdzono brak 45.535 zł. Cyfra ta wzrosnie prawdopodobnie do 100.000 zł.

ZJAZD SPÓŁDZIELCZY. W tych dniach obradował w Warszawie walny zjazd Związku rewizyjnego polskich spółdzielni rolniczych. W zjeździe wzięło udział około 300 delegatów spółdzielni, przybyli również reprezentanci władz państwowych z min. Staniawiczem na czele, samorządowych, instytucyj naukowych, organizacji spółdzielczych, zawodowych rolniczych itp. Dyr. Zakrzewski i Chmielewski złożyli sprawozdanie z działalności Związku. Związek liczy 917 kas Stefczyka, 372 spółdzielni mleczarskich, 87 spółdzielni rolniczo-handlowych, 18 różnych, jak młynarsko-piekarskich, owocarskich, pszczelar-skich, liniarskich itd. oraz 2 centrale handlowe i Związek spółdzielni mleczarskich. Dla łatwiejszego obsłużenia spółdzielni oddalonych od Warszawy Związek utrzymuje okręgi w Wilnie, Łucku i Brześciu. Po udzieleniu zarządowi absolutorjum uchwalono nowy statut Związku. W dalszym ciągu odbyły się zebrania działowe kas Stefczyka, spółdzielni rolniczo-handlowych i spółdzielni mleczarskich.

Zachmurzenie umiarkowane, ciepłe

PRZEPOWIADA P. I. M.

Wczoraj naogół w całej Polsce pochmurno lub chmurno. Temperatura notowana o godz. 8 rano: Warszawa plus 12, Wilno 9, Poznań 11, Kraków 17, Lwów 13, Gdynia 12, Zakopane 9, Hała Gąsienicowa 2, Morskie Oko 3, Biały-stok 12, Lublin 10 st.

Na dziś PIM. podaje następującą prognozę: Pogoda o zachmurzeniu umiarkowanym, na północy większem. Na Pomorzu możliwe przelotne deszcze naogół ciepłe. Słabe umiarkowane wiatry zachodnie

IRYTACJA NIEMCÓW.

Enuncjacje min. Zaleskiego na temat stosunków polsko-niemieckich, bezpieczeństwa granic Polski, okupacji Nadrenji, gwarancji pokoju, wygłoszone bądź to w przemówieniach paryskich i brukselskich, bądź też w wywiadach z dziennikarzami, wywoływały burzę na łanach prasy niemieckiej. Osnową wyrzuceń min. Zaleskiego było stwierdzenie, że bezpieczeństwo granic zachodnich Polski wiąże się ściśle ze sprawą okupacji Nadrenji, a następnie, że sojusz polsko-francuski stać powinien pilnie na straży nienaruszalności traktatu Wersalskiego. Poza tem min. Zaleski wyraził przekonanie, że przyszedł rząd niemiecki składać się będzie z mężów, których polityczne wyznaczenie wiary zamierzać będzie sprawę utrzymania pokoju.

Demokratyczny „Frankfurter Zeitung”, omawiając wywiad min. Zaleskiego w sprawie bezpieczeństwa granic Polski, pisze:

„Polacy obawiają się dążeń niemieckich do rewizji granic. Oba jednak postanowienia zawarte we wstępie do locarnskiego traktatu rozjemczego dały Polsce uroczyste zapewnienie, że Niemcy nie będą przeprowadzać zmian granic bez zgody Polski, że Rzesza niemiecka przy regulowaniu tego rodzaju kwestyj zrzeka się stosowania siły”.

I rzuca pytanie w zakończeniu artykułu swego „Frankfurter Zeitung”: „Czegóż więcej chcą Polacy?”

Organ hr. Westarps „Kreuzzeitung” organ hr. Westarps „Kreuzzeitung” uważa, że „żaden rząd niemiecki nie będzie mógł dać Polsce nic więcej poza zapewnieniem danem już niesłety w Locarno”...

Również i półurzędowa „Deutsche Diplomatisch - Politische Korrespondenz” w długich wywodach stara się domieść, że Locarno powinno być dostateczną gwarancją dla Polski, a dążenie Niemiec do rewizji traktatu Wersalskiego, zmiany granic, w niczem nie narusza pokoju i nie może powodować niebezpieczeństwa wojny, tembardziej, że dążenie to Niemiec (w kwestjach granic) przewidziane jest w art. 19 statutu Ligi Narodów.

Z halasu, jaki czyni prasa niemiecka różnych odcieni politycznych w związku z oświadczeniami min. Zaleskiego, domodziłoby jedynie, że min. Zaleski trafił w czuły punkt polityki niemieckiej. Dyplomacja niemiecka czyni bowiem ostatnimi czasy wszelkie usiłowania, aby zawrzeć serdeczną przyjaźń z Francją, izolować Polskę i móc później przeprowadzić swe plany w kwestji rewizji granic. Zniesienie okupacji w Nadrenji przyczyni się ogromnie do wzrostu znaczenia Niemiec pod względem militarnym i zgola inaczej poczyna się liczyć wówczas z Niemcami inne państwa, aniżeli obecnie.

Min. Zaleski w czasie swej podróży podkreślił, że istotną gwarancją nienaruszalności granic Polski jest obecna okupacja Nadrenji. Polska nie miałaby nic przeciwko zwołaniu tej okupacji, o ile Niemcy zechciałyby oficjalnie zrzec się całkowicie pretensyj co do regulacji swych granic zachodnich. Takiego oświadczenia, takiego zobowiązania jednak Niemcy złożyć nie chcą.

Natomiast Niemcy uważają, że Polsce powinno wystarczyć Locarno. Słownie, ale cóż mają znaczyć ukryte zbrojenia Niemiec, cóż znaczą nieustanne manewry Reichswehry, a trujący gaz „fosgen” w Hamburgu? Wreszcie, Polska posiada dość wiele przykładów w swej historii, co znaczą niemieckie przyrzeczenia. I dlatego sama uchwała w Locarno, w której powiódziano, że Niemcy „bez zgody Polski” nie będą przeprowadzać zmian granic Polski, ani używać w tym celu siły, nie jest wystarczającą gwarancją.

Niemcy stać na to, aby różnemi sposobami próbować wyćwiczyć na Polsce zgodę na rewizję granic. Może to odbywać się drogą popierania akcji komunistycznej w Polsce, dążeniem do wywołania fermentu rewolucyjnego, drogą izolowania Polski, wywołania konfliktów pomiędzy Polską a innymi państwami (w tym wypadku porochnem narzędziem w ich ręku jest

Litwa) itd. Chcąc się zabezpieczyć przeciwko wszelkim ewentualnościom Polska niczego innego nie chce, tylko gwarancji, że coby się nie stało, to granice obecne są unormowanymi i słusznością ich nie podlega dyskusji. Dopóki Niemcy nie chcą złożyć dobrowolnie w tym rozglądzie oświadczenia, musi być gwarancja o charakterze siły fizycznej, której wyrazem do pełnego stopnia jest obecna okupacja Nadrenji, odbierająca Niemcom ich zdolność bojową.

Polska w tej chwili jest w tem polo-

zeniu, że może wynurzyć pewną presję na Niemcy, żyjąc w ścisłym sojuszu z Francją. W chwili, gdy zniesiona zostanie okupacja Nadrenji i wojska francuskie odmaszerują za Ren, realna wartość tego sojuszu znacznie się zmniejszy. Stąd wściekłość Niemców na Polskę i jej ministra, że próbuje przeciwstawić się ich niedowładnej polityce w zmniejszeniu wartości tego sojuszu, w zmniejszeniu gwarancji nienaruszalności granic Polski.

S. A.

Tragiczny epizod dziejów Jugosławii.

PO ZABÓJSTWIE W PARLAMENCIE BELGRADZKIM.

Krwawy dramat w parlamencie jugosłowiańskim, zwrócił uwagę całej Europy na wrzenie, które odbywa się wewnątrz tego młodego państwa. Dla lepszego zrozumienia przyczyny owego fermentu należy przypomnieć sobie kilka dat z historii Serbji, będącej jądrem i podstawą teraźniejszej Jugosławii.

Faktyczna niepodległość Serbji w czasach nowożytnych datuje się od roku 1815, gdy Miłosz Obrenovic przez swe zwycięstwo nad Turkami nad Macwą, unieważnił się od Turcji i został obwołany dziewiętnym księciem pod protektorem Turcji.

W r. 1878 stała się Serbja księstwem suwerennym, a w r. 1882 królestwem.

Po zmianie dynastji Obernowiczów na Karageorgewiczów, w rezultacie zwycięskiej wojny z Turcją w r. 1912 i Bulgarią r. 1913, powiększyła Serbja znacznie swe terytorjum. Jednakowoż politykom belgradzkim, a zwłaszcza niestrudzonemu i genialnemu Pasiczowi przyswiecała idea Wielkiej Serbji króla Duszana obejmującej prawie wszystkie plemiona południowo-słowiańskie.

Aneksja Bośni i Hercegowiny, dokonana w r. 1908 przez Austrię, doprowadziła naród serbski do wrzenia, które podsycało stale i umiejętnie przez Rosję, doprowadziło do zabójstwa arcyksięcia następcy tronu w Sarajewie i wybuchu wojny światowej. Traktaty pokojowe w St. Germain, Trianon i Neuilly dały zupełny triumf idei wielkoserbkiej i polczyły w jedno państwo Serbów, Chorwatów i Słowienców.

Uchwalona przez wielkie zgromadzenie narodowe t. z. „konstytucja widowdańska”, nadała nowemu państwu ustrój monarchistyczno-konstytucyjny i nazwę królestwa Serbów, Chorwatów i Słowienców, w skróceniu S. H. S.

Wkrótce jednak po pierwszym upojeniu się triumfem, zaczęły się objawiać rozdźwięki, zaczęły wydobywać się na powierzchnię żyjące polityczne różnice pomiędzy poszczególnymi częściami nowego państwa.

Weźmy pod uwagę różnice religijne. Trzy główne szczepy, t. j. Serbowie, Chorwaci i Słowienicy stanowią wprawdzie pod względem narodowościowym 82 procent ogółu ludności, pod względem jednak wyznaniowym dzieli się na: prawosławnych (47 proc.), rz. katolików (58 proc.) i Mahometan (11 proc.).

Warunki polityczne, wśród jakich rozwijały się te szczepy, były też zupełnie odmienne. Serbowie wśród krwawych walk z Turkami, krok za krokiem zdobywali niepodległość, Chorwaci związani z Węgrami, zachowali autonomję, podczas gdy Słowienicy, wchodzący w skład Austrii, żądnych specjalnych praw nie posiadali.

Pod względem społecznym Serbowie są narodem nawskroś demokratycznym, rzec można, chłopskim, gdyż szlachta serbska i posiadacze wielkiej własności w ciągu wieków sturczeli zupełnie, Chorwaci zaś posiadają szlachtę i silną stosunkowo warstwę inteligencji.

Nie dziwnego zatem, że na tle tych różnic powstała walka, w której po jednej stronie barykady stoja Serbowie dążący do centralizacji państwa z supremacją Belgradu, a z drugiej Chorwaci pod wodzą Stefana Radicza i Słowienicy z dr. Karoncem na czele, zmierzający do osiągnięcia autonomji. Oliwy do ognia przylewa spór z Włochami, a właściwie ustępliwość rządu belgradzkiego wobec Italji. Sąsiadujący z Włochami Chorwaci są naturalnie bardziej nerwowi ich przeciwnikami aniżeli Serbowie.

Południowa namiętność walki, przy braku dostatecznego wyrobienia politycznego doprowadziła w końcu do krwawego dramatu w Skupczynie. Ponieważ jednak nie ulega wątpliwości, że ponad te spory wznosi się w sercach wszystkich Jugosłowian idea wspólnego państwa, przeto zabójstwo w Skupczynie będzie w dziejach Jugosławii tylko tragicznym i bolesnym, ale przemijającym epizodem.

Nad modrym Dunajem...

WSPANIAŁE UROCZYSTOŚCI SZUBERTOWSKIE W WIEDNIU.

(Korespondencja własna „Kurjera Zachodniego”)

Wiedeń, w czerwcu.

Upadek monarchji austro-węgierskiej pociągnął za sobą zupełny prawie zanik dotychczasowego znaczenia Wiednia. Ta stolica wielkiej niedawno monarchji, zostawszy przy okrojonych do ostateczności granicach republiki austriackiej straciła zupełnie dawne swe międzynarodowe znaczenie i z roku na rok zaznacza się coraz większy upadek, coraz silniejsze zubożenie tego „świątynnego” miasta.

W roku bieżącym zdecydowano się jednakże na krok, który dowodzi, że Wiedeń nie chce jednak spaść ostatecznie do rzędu nieznaczających miast, lecz odwrotnie pragnie powrócić na niedawne swe przodujące miejsce. „Jeśli to jest w polityce niemożliwym — zrobimy to na punkcie sztuki”... pomysleli wiedeńczycy i w związku z uczczeniem działalności Szuberta zorganizowali wielkie uroczystości, tak zwane „festwochen”, które rozmiarami swego przygotowania i wspominalością programu zwracają na siebie w chwili obecnej uwagę całego świata kulturalnego Europy.

Tysiące podróżnych zjeżdża codziennie z rozmaitych stron i państw Wiednia, a program, który im się pre-

zawody sportowe. Do tego wszystkiego dołącza się wystawa szubertowska, dająca przegląd pamiątek po mistrzu oraz wystawa „Kobieta i dziecko”, przedstawiająca rewję nowoczesnych orkiestr wojskowych. Teatry wawczych. Na zakończenie tych wszystkich uroczystości odbędzie się olbrzymi popis śpiewaczy, w którym wzięć ma udział 150.000 śpiewków. Program zatem zaiste wszechstronny.

Cel swój organizatorzy w zupełności osiągnęli. Wiedeń ożywił się znowu! Hotele są wypełnione, na ulicach panuje bezustanny gwar. Francuzi, Anglicy, Włosi, Węgrzy Czesi i Polacy — wszyscy dali sobie rendez-vous na ulicach Wiednia i biorą udział w wielkim święcie sztuki. Organizatorzy tych uroczystości zapewniają, że dołożą wszelkich starań, by zorganizowane obecnie uroczystości, stały się trwale i by stanowiły atrakcję całego świata kulturalnego Europy. Czy im się to uda i czy w ten sposób podniosą istotnie Wiedeń do rzędu stolicy kulturalnego życia Europy środkowej — pokaże najbliższa przyszłość.

Pierwszy krok w tym kierunku udał się szczęśliwie.

Władysław Lichnowicz.

Informacje niemieckie

O ROKOWANIACH Z POLSKĄ.

Korespondent polski „Berliner Tageblattu” dr. Seifler omawia obszernie, na podstawie informacji, zaczerpniętych z miarodajnej strony polskiej, możliwości dalszych rokowań polsko-niemieckich, na które zapatruje się optymistycznie. Zdaniem dr. Seiflera socjaliści, którzy obejmą obecnie władzę w Niemczech, okażą się również jak konserwatyści nieustępliwi w sprawie kontyngentu węgla polskiego ale pójdą na ustępstwa w kwestji importu polskich produktów rolnych. Artykuł porusza także kwestję rokowań osiedleńczych, stwierdzając, że Polska z pomyślnym wynikiem udowodniła dr. Hermesowi, iż dekret graniczny był tylko kodyfikacją dawnych postanowień i rozporządzeń, pochodzących nieraz nawet z czasów niemieckich.

Wedle dalszych informacji dr. Seiflera, w najbliższym czasie mają się zebrać znowu komisje, a koła polskie mają nadzieję zawarcia do jesieni t. zw. małego traktatu, któryby zawierał umowy kontyngentowe i celne dla najważniejszych towarów, pozem miałyby się rozpocząć rokowania o traktat ostateczny. Ten „mały traktat” miałby charakter prowizoryjny dwuletni.

Nie lubią prawdy,

LE CZ PIENIADZE BIORA.

„Vossische Zeitung” donosi, że bawia, cy obecnie w Niemczech znakomity amerykański profesor prawa międzynarodowego i dyrektor fundacji Carnegiego, prof. James Brown Scott, który już wygłosił odczyty w trzech uniwersytetach niemieckich, musiał zaniechać wygłoszenia odczytu w uniwersytecie heidelberskim, ponieważ przedstawiciele wydziału prawnego tegoż uniwersytetu wystosowali bezpośrednio przed odczytem do prof. Scotta zapytanie, czy podtrzyma on w dalszym ciągu swą tezę, iż Niemcy ponoszą wyłączną winę za wybuch wojny, którą to tezę prof. Scott wyraził w orzeczeniu swem, przedłożeniem w swoim czasie konferencji wersalskiej.

Prof. Scott oświadczył, iż nie może udzielić w tej sprawie żadnych wyjaśnień, ponieważ występował wówczas w charakterze urzędowym. Na to przedstawiciele wydziału prawnego oświadczył prof. Scottowi, iż nie mogą zagwarantować spokojnego przebiegu odczytu jego, jeżeli nie wypowie się w nim przeciwko obarczaniu Niemiec wyłączną odpowiedzialnością za wybuch wojny. Wobec tego prof. Scott zrzekł się wygłoszenia odczytu.

Vossische Zeitung podkreśla, że incydent heidelberski jest tembardziej nie miły, że właśnie uniwersytet heidelberski przeprowadza obecnie wielkie prace restauracyjne i inwestycyjne, przy pomocy środków finansowych, nadesłanych temu uniwersytetowi z Ameryki.

Obrzęd sobótki, CZYLI KUPALNOCKI.

Jednym z najstarszych obchodów wiosennych jest obrzęd Sobótki, czyli, jak w niektórych okolicach Polski się mówi, Kupalnocki. Do głównych rysów tego obrzędu należy palenie ognia, skoki przez ognisko, kąpienie się, wieńczenie ziołami. Z tego, co nam przeszłość przekazała i co dziś już często bywa niezrozumiałym przeżytkiem dawniejszej uroczystości, poznać łatwo, że Sobótką jest pozostałość po święcie pogańskim, związanym z odwiecznym kultem słońca, odradzającego się na wiosnę z mroków zimowych i ożywającego zmartwiałą przyrodę. Poza tem wieczerz Kupalnocki uważany był i jest jeszcze do dziś dnia uważany przez lud nasz za feralny. Złe moce mają podczas niego dostęp do człowieka, i należy się przeciw nim bronić. Wtedy to zbiera się zioła lecznicze, wtedy od prawa się najróżniejście wróży.

Podczas dawniej, pogańskiej jeszcze uroczystości, najdotkliwszą częścią obrzędu było gaszenie ognia, splugawionego całonocnym użyciem, i zapalenie go na nowo. Przytem obrzędem poniekąd oczyszczającym i ludzi i dobytek domowy było skakanie przez ogień. Skakanie to, uprawiane przez długie wieki przez młodzież szczególnie męską, dziś prawie zupełnie ustało. Przetrwiał jedynie gdzieś między zwyczaj rozpalać ogniska w noc Sobótki, przypadającą w wigilję św. Jana. Ziołem Kupalnocki jest bylica. Ną dawniej wieńczono bydło, przez ogień przepędzane. Ną stroją się dziewczęta, tańczące w Sobótkę J. Kochanowskiego. Lud nasz wierzy, że ona chroni od bólu w krzyżach tego, kto się jej łodygami opasze, i że zaraz od bydła odwraca.

Zozasem do obrzędów sobótkowych dołączono szukanie tajemniczego i czarowanego kwiatu paproci oraz rzućcie wianków na wodę.

Kolberg opowiada, że na Mazowszu zbierają się w Kupalnockie starsze go spodynie i młode dziewczęta pod gołym niebem, dookoła roznieconego ogniska. Dziewczęta tańczą dookoła ogniska, gospodynie rzucają w ogień zioła rozliczne, jak dziewczęta, bylicę szalwą, ziele św. Jana, śpiewając przytem, by zażegnać uroki:

Niechaj ruta w ogniu trzeszczy,
Czarownica w ogniu wrzeszczy,
Niech bylicy gałąz pęka
Czarownica próżno stęka.
Myśmy tu przyszły zdaleka
Nie zabiorą nam już mieka.

to znaczy, „nie rzuć złego czaru na nasze krowy”.

Prześpiewawszy to, wlewają w ognisko resztę niedopitej wódki.

Dziewczęta, o ile jest woda w pobliżu, rzucają do niej uwite wianki, zawodząc przytem śpiew koło ogniska:

Oj, czegoż płaczesz, moja dziewczyno,
Oj, cóż ci za niedola?
Nie płacz, Kasiu, smutnaś po Jasiu,
Oj, będziesz ci go miała!

Wróciwszy do domu, wrzucają uroczymieży Kupalnocki resztki zioł na dachy chat, do obór, do chlewków, a by się uchronić od szkodliwych czarów.

Dodać należy wkońcu, iż ogniom sobótkowym przypisuje lud moc cudowną, dzięki której:

Gdzie Sobótki zapalają,
Tam grady nie przeszkadzają.

Z rzebu wydawniczego.

CZWARTY ZESZYT „AWANGARDY”. W tych dniach ukazał się w druku zeszyt 4 (za czerwiec b. r.) miesięcznika Młodych „Awangarda”. Bogata i interesująca treść zeszytu świadczy o stałym rozwoju pisma, które wino być przedmiotem zainteresowania nie tylko ze strony młodych, lecz także starsze go społeczeństwa. Zeszyt czwarty zawiera m. in. artykuły: Tadeusza Bieleckiego „Praca społeczna”, S. W. „Ocena sytuacji i wnioski” (W rocznicę pierwszego zjazdu Zachodniej Polski), Ryszarda Piestrzyńskiego „Nowe dążenia ustrojowe” (dokończenie), St. L.skiego „Dlaczego idea narodowa jest idea przyszłości?” i t. d. Bardzo interesujący jest nowopowstały dział „Komunizm i walka z nim” oraz dwie korespondencje jedna z Moskwy, druga z Berlina. Całości zeszytu dopełniają „Uwagi”, przegląd prasy, recenzje z nowej literatury politycznej oraz obfita kronika ruchu Młodych i życia młodzieży w ogóle.

Prenumerata roczna „Awangardy” wynosi zł. 10, półroczna zł. 5. Dla młodzieży ceny są niższe o połowę. Najlepiej jest włączyć prenumeratę na konto P. K. O. nr. 205.851. Adres redakcji i administracji: Poznań, św. Marcina 65.

Rze miłośnicy, czyli „miejscowe kółko”.

„GŁOS ZAGŁĘBIA” O WYBORACH W DOMU LUDOWYM.

Jak już donosiliśmy, jutro o godz. 5 popołudniu w sali teatru miejskiego w Sosnowcu odbędzie się walne zebranie członków Domu Ludowego. Zebranie to odbędzie się w drugim terminie i ważne będzie bez względu na ilość przybyłych członków. Wiadomo jest również, że o wpływy w Domu ludowym walczą pepeesowcy i chcą sobie tam urządzić jeszcze jedną placówkę partyjną.

Socjalistyczny „Głos Zagłębia” nawołuje z tej racji członków Domu ludowego — socjalistów, by się licznie stawili na zebraniu i powiada między innymi: Przypominamy, że miejscowe kółko, zorganizowane przez p. Michała i kompanję — postanowiło przypuścić szturm, aby z rąk robotniczych wyrwać tę placówkę, która winna służyć szerokim masom robotniczym do szerzenia kultury i oświaty — a chcą uczynić z tej instytucji resursę rzemieślniczą, gdzie uprawiane byłoby picie i „kartografstwo”.

Oszczerezy cynizm tego zwrotu jest aż nazbyt wyraźny. Rzemieślnik polski, ucziwie zarabiający na chleb przy warstwie, jest zdaniem socjalistów przedstawicielem kółka, to znaczy typem umysłowej i zacofania. To „kółko” podobno ma przypuścić szturm, aby z rąk robotniczych wyrwać placówkę. Bezelne kłamstwo! W dotychczasowym zarządzie Domu ludowego zasiadali przedstawiciele robotników obok inteligentów i pracovali zgodnie. Nikt nie chce wyrwać Domu ludowego z rąk robotniczych, ale chodzi o to, by nie dopuścić tam partyjników, którym nie dobro instytucji leży na sercu, nie dobro ogólnospołeczne, ale zysk partji, mo-

gącej się poszczycić jeszcze jednym ośrodkiem agitacyjnym.

Nie z rąk robotniczych będzie wyrwana placówka społeczna, ale starać się trzeba o to, by nie dopuścić tam świeżo upieczonych członków Domu ludowego Dobrowolskich i Jarzów, którzy nigdy się tym Domem nie interesowali i których przecież robotnikami nazwać nie można. Nie robotnicy mają wejść do Domu ludowego, ale sfera partyjników, by zakłócić spokojną i kulturalną pracę ludzi, niezwiązanych z żadną partją.

I wbrew temu, co pisze „Głos Zagłębia” nie o to chodzi „miejscowemu kółku”, by zabawić się w Domu ludowym w „picie i kartografstwo”, lecz właśnie o to, by nie dopuścić do libacji socjalistycznych. Ktoż to bowiem za 4000 zł. zorganizował libację na 200 osób w szkole przy ul. Kościelnej i komuż to ta szkoła stale służy za lokal dla tańców i ucztowania? Wie o tem cały Sosnowiec, czemuż się stał Dom ludowy w ręku socjalistycznych znawców i wielbieli Baczewskiego. Jest to szczyt czelności ze strony „Głosa Zagłębia”, gdy innym zarzucą zamiar „picia i kartografstwa” wtedy, gdy wśród swoich pupiłów ma notorycznych organizatorów i uczestników sutyh libacji.

Niechże ci członkowie Domu ludowego, których „Głos Zagłębia” zaliczył do „miejscowego kółka”, stawią się w komplecie na jutrzejszym walnym zebraniu, na którym rozstrzygnąć się będzie los pożytecznej placówki społecznej.

Do sprawy Domu ludowego powrócimy jeszcze w numerze jutrzejszym.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

23	Dziś Zenona M.
	Jutro Jan z Chrzyciela
	Wsch. słońca 3 m. 16
Sobota	Zach. „ 20 m. 0

Kinoteatry w Sosnowcu

grają dzisiaj:

Kino „Zagłębie” — Nowoczesna Du Barry.

Kino „Momus”: „Dramat na oceanie”.

× **WOJEWODA KIELECKI.** Jak się dowiadujemy, wojewoda kielecki p. Wł. Kossek wybrany został w dniu 20 bm. do zarządu Banku komunalnego w Warszawie.

× **POŻEGNANIE P. STAROSTY BĘDZIŃSKIEGO.** Otrzymałmśmy następujący komunikat: „W tych dniach opuszcza nasz powiat p. starosta Olpiński, obecnie wicewojewoda poznański. Różne stowarzyszenia i korporacje pragną pożegnać się z p. starostą. Podpisani zwracają się do chcących wziąć udział w pożegnaniu organizacyi, aby w ciągu najbliższych 48 godzin zgłoszono delegatów na ręce dyr. Wł. Mazura, w Sosnowcu, Wawel 1. Pobyt p. wicewojewody obliczony jest na krótkie dni, zgłaszac się należy telefonicznie lub przez umyślnego posłańca. We wtorkowej prasie podamy będzie termin pożegnania wizyty. Dr. Gosiewski, dr. Marczyński, dyr. Mazur, dr. Rajs”

...A jednak płótna u Mieszalskiego kupić można najtaniej...

Nansuk 1200 szerokości 90 kosztuje mt. zł. 2,72.

Sztuka 17 mt. zł. 46,24.

5528

× **PODPISANIE AKTU REJENTALNEGO.** W związku z podpisaniem aktu rejentalnego, przy realizacji zaciąganej pożyczki w Banku komunalnym w Warszawie na kupno własnego gmachu dla Zrzeszenia samorządów powiatowych wyjechali wczoraj z ramienia Sejmiku bezdzińskiego: starosta Olpiński, sekretarz Sejmiku p. Narbut i członek wydziału powiatowego p. Wolf.

Przed wyjazdem

STAROSTY OLPIŃSKIEGO.

W związku z wyjazdem starosty Olpińskiego do Poznania na stanowisko wicewojewody w środę 27 bm. odbędzie się posiedzenie Wydziału powiatowego i Sejmiku bezdzińskiego. Posiedzenie Wydziału rozpocznie się o godz. 5 popoł. Po wyborze delegatów do państwowej technicznej szkoły kolejowej w Sosnowcu, rozpatrzeniu sprawy popierania ruchu turystycznego oraz omówieniu sprawy wydzierżawienia od dyrekcji kolejowej gmachu poczty na pomieszczenie Sierocińca nastąpi pożegnanie odjeżdżającego starosty Olpińskiego. Tego samego dnia o godz. 4 popoł. odbędzie się pożegnalne posiedzenie starosty przez Sejmik.

Wieczorem w sali Stowarzyszenia techników w Sosnowcu odbędzie się pożegnalny bankiet, dla uczczenia starosty Olpińskiego, urządzony staraniem komitetu pożegnania starosty.

Onegdaj, w związku z odjazdem starosty Olpińskiego zrobiono zdjęcia fotograficzne urzędników Starostwa wydziału powiatowego i wspólną fotografię urzędników starostwa i wydziału powiatowego wspólnie z p. starostą.

× **ULGOWE BILETY NA KOLEJACH PAŃSTWOWYCH DLA NAUCZYCIELI.** Ministerstwo komunikacji zezwoliło władzom szkolnym na wydawanie ulgowych biletów przejazdowych na kolejach państwowych nie tylko, jak dotychczas, na przejazd klasą III pociągami osobowym, lecz również na klasę II i pociągami pośpiesznymi.

× **LUDNOŚĆ WOJEW. KIELECKIEGO FUNDUJE OKRĘT.** Pod protektoratem p. wicewojewody kieleckiego dr. Krocbla i starosty Boryssowicza, przystąpiono w Kielcach i na terenie całego województwa do zbiórki pieniężnej na budowę pierwszego polskiego okrętu propagandowego, który kosztem 5 milionów złotych będzie zbudowany w całości w kraju jako statek pasażerski.

× **A ZATEM JUTRO** odbędzie się wielka zabawa pod nazwą „Noc Świętojańska”, z niecierpliwością oczekiwaną przez sosnowiczian. Organizatorowie przygotowali znakomity bufet. Radość i wesele rozbrzmiewać będą w „Lasku sportowym” przy ul. Kościelnej 4, w taki dźwięków znakomitej orkiestry. Wieczorem rozbrznie lasok wspaniałą iluminacją, fontanny rakiet wytrysną na firmamentcie, a z gestwiny krzewów wystrzeli ślup złotych iskier legendarnej, cudnej paproci.

× **KURS PRELEGENTÓW L. O. P. i P.** Zarząd główny Ligi obrony powietrznej i przeciwgazowej w Warszawie urządził kurs prelegentów i instruktorów L. O. P. i P. Kurs odbędzie się od 7 do 21 lipca 1928 r. Komitet okręgowy L. O. P. i P. Zagłębia Dąbrowskiego podając powyższe do wiadomości, prosi kandydatów o zgłoszenia do dnia 1 lipca b. r. Bliższych informacji udziela oraz przyjmując zgłoszenia sekretarjat L. O. P. i P. w Sosnowcu, Kościelna 6 w godzinach urzędowych t. j. od godz. 9 do 12 i od 14 do 18 w soboty do godz. 15.

Inspekcja lekarska

WSZYSTKICH ROBOTNIKÓW.

Sfery lekarskie opracowały projekt organizacyi lekarskiej inspekcji pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt przewiduje, że każdy robotnik fabryczny powinien być poddany oględzinom lekarskim przynajmniej raz na rok, przytem za podstawę przyjęto stan liczby robotników w fabrykach, wynoszących w Polsce po odliczeniu chłupników około 700 tysięcy głów.

Lekarska inspekcja pracy zatrudni ma około 50 lekarzy, obowiązkiem których będzie dokonanie 30 oględzin dziennie z jednoczesnym skontrolowaniem miejscowych urzędów sanitarnych i warunków higienicznych w 2 — 3 fabrykach dziennie.

Koszty lekarskiej inspekcji pracy mają wynieść 350 tysięcy zł. rocznie.

Lekarska inspekcja pracy podlega Ministerstwu pracy i opieki społecznej, koszt zaś jej mają być pokrywane w przeważnej mierze z funduszy Kasy chorych.

Obowiązki lekarskich inspektorów pracy mają pełnić lekarze Kasy chorych.

Teatr w Katowicach.

WYSTĘP J. KIEPURY.

Występ Jana Kiepury w Teatrze Polskim w Katowicach nastąpi nie w niedzielę, jak o tem wczoraj donosiliśmy, ale już w sobotę o godzinie 7.30 wiecz. w operze Pucciniego „Tosca”. W związku z tym jedynym występem gościnnym sławnego śpiewaka dyrekcja teatru odwołuje wyznaczone na ten dzień przedstawienie opery „Dama pikowa” z p. I. Dygasem. Równocześnie podaje dyrekcja do wiadomości iż kasa teatru z powodu ogromnego natłoku przy rozsprzedaży biletów na gościnny występ J. Kiepury żadnych telefonicznych zleceń przyjmować nie będzie.

REPERTUAR.

SOBOTA, dnia 23 bm. — „Tosca” jedyny występ gościnny Jana Kiepury.

× **BUDŻETY ZWIĄZKÓW KOMUNALNYCH.** Na 17 powiatów woj. Kieleckiego przedstawiono dotychczas urzędowi wojewódzkiemu 14 budżetów powiatowych oraz na 8 miast wydzielonych — 5 budżetów miejskich. Z ogólnej liczby przedstawionych budżetów zatwierdzone już zostały: sejmiku ilżeckiego, jedrzejowskiego, koneckiego, koziemickiego, opeczyńskiego, radomskiego, zawierciańskiego i częstochowskiego. Pozostałe są rozpatrzone, definitywne jednak zatwierdzenie jeszcze nie nastąpiło.

× **ŚWIADECTWA LEKARSKIE DLA KOMISYJ POBOROWYCH.** Z powodu panującej obecnie epidemii grypy, bardzo znaczna liczba osób nie mogła się stawić w przepisany terminie przed komisjami poborowymi. Zaświadczenia lekarskie, usprawiedliwiające niestawienie się na komisji z powodu choroby, muszą być poświadczone przez wydział zdrowia starostwa. Zaświadczenia niepoświadczone nie są brane pod uwagę i mogą spowodować nalożenie grzywien za niestawienie się do poboru.

× **BUDOWA SANATORJUM DLA DZIECI W RABSZTYNIE.** Budowa sanatorium im. śp. wojewody Manteuffla w Rabsztynie postępuje powoli, lecz systematycznie naprzód. Plany zostały przez Ministerstwo robót publ. i depart. zdrowia zatwierdzone, roboty wstępne są już na ukończeniu. Obecnie rozpoczęto zwózkę materiałów budowlanych. Jak obliczają, ukończenie budowy, prowadzonej wedle wszelkich wymagań techniki nowoczesnej, nastąpi za 5—4 lata. Sanatorium to będzie mogło pomieścić pokaźną liczbę 350 dzieci gruźliczych.

Zakończenie roku szkolnego

W PAŃSTWOWEJ ŚREDNIEJ SZKOLE TECHNICZNEJ KOLEJOWEJ W SOSNOWCU.

W ub. czwartek nader uroczyste został zakończony rok szkolny w tej szkole technicznej. O godz. 11 rano uczniowie ze sztafardami i gronem profesorów udali się na mszę św., którą odprawił ks. pref. Ufnalski. Po nabożeństwie uczniowie wrócili do gmachu szkolnego, gdzie wobec młodzieży i starszego społeczeństwa zgromadzonych w sali kresleń p. prof. inż. S. Jabłoński wygłosił ostatni wykład na temat nauki i pracy. Następnie uczeń kuraganizacji pracy. Następnie uczeń kursu czwartego M. Namieczkowski wygłosił referat na temat „Woda w przemyśle i życiu człowieka”, opracowany bardzo rzeczowo i treściwie. Nastąpiło rozdanie świadectw, poczem dyr. szkoły p. inż. S. Skulski pożegnał wychowanków opuszczających mury szkolne. Kierownik wydz. mechanicz. — elektrotechn. prof. Juliusz Kuźniak odczytał sprawozdanie z przebiegu roku szkolnego 1927-28. Na zakończenie prof. A. Dobrowolski w słowach pełnych entuzjazmu wygłosił okolicznościowe przemówienie dając wskazówki na przyszłość młodemu pionierom życia. Ks. kanonik Radziński w imieniu starszego społeczeństwa dziękował p. dyrektorowi oraz gronu profesorskiemu za pełną poświęcenia pracę nad wychowaniem młodzieży. Gośćmi słowami pełnymi uczucia młodzieńczej wdzięczności dla niezłomnie w pracy swych wychowawców, p. S. Eljaszki, pożegnał Radę pedagogiczną w imieniu absolwentów szkoły. Uroczystość zakończono odśpiewaniem Hymnu narodowego, poczem chór szkolny wykonał kilka reprodukcji ze swego repertuaru.

× **POSIEDZENIA RADY MIEJSKIEJ W BĘDZINIE.** W nadchodzący poniedziałek 25 bm. i wtorek 26 bm. odbędą się posiedzenia Rady miejskiej w Będzinie z następującym porządkiem obrad: przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia; drugie i trzecie czytanie preliminarza budżetowego na rok 1928-29; wniosek Magistratu w sprawie podatku od mieszkań; drugie i trzecie czytanie statutu o opłatach skarbowych na rok 1928-29; drugie i trzecie czytanie statutu o podatkach inwestycyjnych na rok 1928-29; trzecie czytanie projektu Magistratu w sprawie przyniesienia szkolnego dla młodzieży pracującej w zakładach przemysłowych, rzemieślniczych i handlowych; pismo Magistratu w sprawie powołania komisji rozbudowy miasta; pismo Magistratu w sprawie budowy ul. Brzozowickiej; pismo Magistratu w sprawie budowy ul. Długiej i połączenia z ul. Górną; komentarz do umowy z Elektrownią okręgową w sprawie budowy sieci elektrycznej.

× **ŚWIĘTO SPORTOWE** gimnazjum Jadwigi Krzymowskiej w Będzinie odbędzie się w poniedziałek dnia 25 b. m. na boisku „Sokoła” (ul. Sączewskiego). Początek o godz. 16. Na program złożą się: lekcja pokazowa gimnastyki, plasy, gry i zabawy.

× **ŚWIĘTO MŁODZIEŻY SZKOLNEJ W GRODZCU.** W niedzielę dnia 24 b. m. odbędzie się w Grodźcu święto młodzieży szkolnej, według następującego programu: Godz. 7.50 — zbiórka szkół i zaproszonych organizacji obok sokolnii; godz. 8 — nabożeństwo; godz. 9 — otwarcie święta na placu szkoły nr. 1, przemówienie, defilada, Hymn narodowy, lekcja gimnastyki, obrazy dziewcząt, obrazy chłopców; godz. 15 zabawa w parku Grodzieckiego Towarzystwa; godz. 15.50 dalszy ciąg święta na placu szkoły nr. 2, przemówienie, defilada, lekcja gimnastyki, obrazy dziewcząt; godz. 17 — zawody na placu obok parku. Komitet, w skład którego wchodzi miejscowe nauczycielstwo, zaprasza rodziców dzieci szkolnych oraz wszystkich mieszkańców Grodźca na tę uroczystość i do wzięcia udziału w zabawie, dochód z której przeznaczony jest na cele wycieczkowe.

× **POGRZEB STRAŻAKA.** W ub. czwartek odbył się pogrzeb członka ochotniczej straży ogniowej w Czeladzi, Jana Szlefańskiego. W pogrzebie wzięły udział strażnicy z Miłowie, Wojkowie, Siemianowice i innych okolicznych miejscowości. Ś. p. Szlefański był sierżantem straży czeladzkiej.

Wskazówki dla bezrobotnych pracowników umysłowych, ubiegających się o świadczenia z braku pracy.

W związku z przejściem z dniem 1 czerwca r. b. od Funduszu Bezrobocia akcji wypłat zasiłków bezrobotnym pracownikom umysłowym i mającą nastąpić w pierwszych dniach lipca r. b. wypłatą tych zasiłków przez Kasy Chorych, Zakład ubezpieczeń pracowników umysłowych w Królewskiej Hucie podaje za naszym pośrednictwem do wiadomości osób zainteresowanych poniższe wskazówki, dotyczące sposobu zgłaszania roszczeń o świadczenia z braku pracy.

Przyjmowanie zgłoszeń o zasiłki z braku pracy i wypłatę tych zasiłków uskutecznia właściwa Kasa Chorych?

Właściwą Kasą Chorych jest ta Kasa, w której bezrobotny pracownik umysłowy był ubezpieczony na wypadek choroby przed utratą zajęcia.

O ile teren działania, właściwej Kasy Chorych znajduje się poza miejscem zamieszkania bezrobotnego pracownika umysłowego, wówczas winien on zgłosić swe roszczenia o zasiłki w Kasie Chorych swego miejsca zamieszkania.

Na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego właściwą jest ogólnomiejscowa Kasa chorych, o ile bezrobotny — przed utratą zajęcia — nie był ubezpieczony na wypadek choroby w przemysłowej Kasie chorych, wiejskiej Kasie chorych, Kasie chorych, spółki brackiej w Tarnowskich Górach lub Pszczyńskiego bractwa górniczego.

Właściwymi kasami w Zagłębiu Dąbrowskim są powiatowe Kasy chorych, a mianowicie w Sosnowcu (na powiat Będzin i Zawiercie ekspozytura) oraz w Olkuszu na powiat Olkuski.

Na terenie Śląska Cieszyńskiego istnieją również dwie kasy, a mianowicie powiatowa Kasa chorych w Bielsku i Cieszynie.

Ubiegający się o zasiłki winien zgłosić swe roszczenia piśmiennie do właściwej Kasy chorych.

Pisemnego zgłoszenia do Kasy chorych nie wnoszą ci z bezrobotnych pracowników umysłowych, którzy do dnia 31 maja r. b. pobierali zasiłki z

Funduszu Bezrobocia i których akta Fundusz Bezrobocia z dniem 1 czerwca r. b. przekazał Zakładowi ubezpieczeń pracowników umysłowych w Król.-Hucie.

Dotyczy to także tych wszystkich bezrobotnych, którzy po wyczerpaniu zasiłków ustawowych (ustawa z dnia 18.VII.24 r. w brzmieniu ustawy z 28.X.25 r. Dz. U. R. P. nr. 120, poz. 865) korzystali z zasiłków z państwowej akcji pomocy doraźnej przez okres 6-ciu miesięcy i wyczerpali ten 6-ciu miesięczny okres dopiero po dniu 1 lutego 1928 r.

Tym bezrobotnym Zakład ubezpieczeń przeliczy z urzędu ich uprawnienia i wypłaci im różnicę zasiłków, między zaliczkami wypłaconymi przez Fundusz Bezrobocia a należnymi z Zakładu świadczeniami.

Wszelkie bliższe wyjaśnienia znajdą ci bezrobotni w orzeczeniach Zakładu, które doręczy im właściwa Kasa chorych.

Bezrobotni, którzy okres 6-ciu miesięcznych uprawnień do zasiłków (ustawowych łącznie z doraźnymi) wyczerpali przed dniem 1 stycznia r. b. nie mają prawa do świadczeń z Zakładu ubezpieczeń i dlatego też nie powinni zgłaszać swych roszczeń do Kas chorych; bezrobotnym tym przysługuje wyłącznie prawo ubiegania się o zasiłki z państwowej akcji pomocy doraźnej, prowadzonej w dalszym ciągu na mocy instrukcji ministra pracy i opieki społecznej z dnia 14 kwietnia 1927 r. przez Fundusz Bezrobocia.

Wszyscy inni bezrobotni (prócz tych, których akta przekazane zostały przez Fundusz Bezrobocia Zakładowi ubezpieczeń w dniu 1 czerwca r. b.) winni przy wnoszeniu roszczeń dołączyć do podań:

1) kartę ubezpieczeniową Zakładu ubezpieczeń pracowników umysłowych, wydaną im po dniu 1 stycznia r. b. (o ile ją już posiadają).

2) legitymację poszukującego pracy, wydaną przez właściwy urząd pośrednictwa pracy (państwowy lub komunalny).

Napad bandy opryszków

NA PLUTON ZWIĄZKU STRZELECKIEGO.

W dniu 18 bm. o godz. 18 wracali z wycieczki z Okradzionowa strzelcy w liczbie 17 pod dowództwem p. Edwarda Tomiakowskiego, gdy nagle około Zagórze na kolonji Staszic na dany znak przez jakiegoś nieznanego osobnika wybiegła z załków kolonji banda opryszków z nożami w rękach i kamieniami i zaatakowała spokojnie przechodzący oddział organizacji strzeleckiej.

Dzięki przytomności umysłu p. Tomiakowskiego, który powstrzymał strzelców od przyjęcia ataku i nakazał odwrót, uniknięto nieobliczalnej wprost w skutkach krwawej masakry. Jednocześnie członek Związku strzeleckiego p. Filipkowski Kazimierz szybko podbiegł do telefonu, znajdującego się w pobliżu i zawiadomił o napadzie policję w Dąbrowie, której oddział konny w kilka chwil po zawiadomieniu już był na miejscu napadu i zastał bandę, dobijającą się do mieszkania p. dyr. Kozłowskiego na kolonji Staszic, gdzie porozumiewał się telefonicznie z policją p. Filipkowski.

Na widok nadbiegającej policji banda pierzchała, pochwycono jednak kilku umykających opryszków, których oddano w ręce władz sądowych, gdzie należyta kara otrzymają za napad bandycki na drodze.

Podkreślić należy sprawność policji z Dąbrowy, której natychmiastowa dzielna interwencja przeszkodziła nieprzewidzianym następstwom.

× **KONSTITUCJA POLSKI, A ROSJI SOWIECKIEJ.** Dzisiaj o godzinie 7 wieczorem p. Jan Kotowski, student Uniwersytetu warszawskiego, wygłosi w sali Domu Ludowego na Saturnie odczyt na temat: „Konstytucja Polski, a Rosji sowieckiej”. Interesujący temat odczytu ściągnie zapewne do sali Domu Ludowego liczne rzesze mieszkańców Czeladzi

i Saturna, tembardziej, że wejście na odczyt jest bezpłatne.

× **SKUTKI ONEGDAYSZEJ BURZY.** W czasie burzy, jaka szalała w ub. środę nad Zagłębiem, w transformator pod Czeladzą, na ulicy Będzińskiej, uderzył piorun i spalił w nim korki. Straty nieznaczne. Do mieszkania państwa S. w Czeladzi podczas burzy wleciał piorun, ściągnięty najprawdopodobniej przez antenę i ulotnił się po linii łączącej antenę z uziemieniem. Dzięki temu że antena była uziemiona piorun nie wyrządził żadnej szkody, został jedynie po sobie nieprzyjemny zapach siarki.

× **PRZY PRACY.** 55-letni Sojdak Wojciech z Czeladzi, zatrudniony w kopalni węgla w Szarzelu uległ przed kilku dniami nieszczęśliwemu wypadkowi przy pracy. Wskutek odniesionych ran Sojdak po kilkudniowych męczarniach zmarł. Sojdak osierocił żonę.

× **KIESZONKOWCY.** Policja sosnowiecka aresztowała w tych dniach dwóch mieszkańców Częstochowy: Kazimierza Pabczyńskiego i Jana Sikorę, którzy dokonali kilku kradzieży kieszonkowych wśród interesantów na poczcie w Sosnowcu. Kieszonkowców oddano władzom sądowym.

× **CZTERY KOŁA** od wozu skradli nieznanymi sprawcy ogrodnikowi z Gzichowa p. Boreckiemu. Poszkodowany zawiadomił o kradzieży policję.

× **SUTENER.** Aresztowano w Sosnowcu niejakiego Kazimierza Miśkiewicza, zamieszkałego przy ul. Konstancynowskiej 25. W czasie śledztwa ustalono, że Miśkiewicz uprawiał wstępną procedurę, trując się sutenerstwem, zmuszał on mianowicie Zofię Ziemienc (Sielecka 25) do uprawiania nierządu, poczem zabierał jej zarobione pieniądze. Przekazano go władzom sądowym.

Zapiszcie się do PMS.

5) zaświadczenie o czasie zamieszkania w danej miejscowości i stanie rodzinnym bezrobotnego (druk do nabycia w Kasie chorych).

4) zaświadczenie pracodawcy o zwolnieniu z ostatniej pracy, na obowiązującym po dniu 1 stycznia r. b. formularzu (formularz do nabycia w Kasie chorych) i

5) ewentualnie inne dokumenty, jak:

a) poświadczenie szkolne, że dzieci ponad 18 lat kształcą się w zakładach naukowych publicznych lub mających prawo publiczności i b) świadectwo lekarskie, że dzieci, które ten wiek przekroczyły, niezdolne są do zarobkowania.

Ci z bezrobotnych pracowników umysłowych, którzy nie byli ubezpieczeni w Funduszu Bezrobocia, a mają opłaconych do Zakładu ubezpieczeń mniej niż 6 składek ubezpieczeniowych, licząc od dnia 1 stycznia 1928 r., winni bezwarunkowo dołączyć do podań poświadczenia miejscowych władz administracyjnych, iż znajdują się w szczególnej potrzebie t. j. że nie posiadają majątku ani też ubocznych dochodów, pozwalających im na zaspokojenie swych potrzeb codziennych w tej samej mierze, w jakiej mogliby pokryć te potrzeby z przypadających im ewentualnie świadczeń na wypadek braku pracy w myśl dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej.

Brak wymienionego poświadczenia spowoduje odmowne załatwienie roszczenia petenta.

Wskazaniem jest, w interesie bezrobotnego, aby przed wnoszeniem pisemnego roszczenia do Kasy chorych, poinformował on się należycie w Związku zawodowym, do którego należy, bądź też we właściwej Kasie chorych, jakie dokumenty winien dołączyć do podania, ażeby wystarczało umotywić swoje roszczenia.

Wypłatę zasiłków na wypadek braku pracy uskuteczniać będzie właściwa Kasa chorych za każdy miesiąc pozostawania bez pracy miesięcznie z dołu, z tem, że prawo do zasiłku przysługuje tylko za pełne miesiące pozostawania bez pracy.

Przed pierwszą, jak i przed każdą następną wypłatą, winien bezrobotny przedłożyć Kasie chorych legitymację poszukującego pracy wraz z zaświadczeniem właściwego urzędu pośrednictwa pracy lub jego ekspozytury, stwierdzającym, że pozostawał przez cały miesiąc bez pracy, a Urząd pośrednictwa pracy nie mógł mu dostarczyć odpowiedniego zajęcia i że poddał się obowiązującym przepisom w zakresie rejestracji i kontroli, oraz zarządzaniom tego Urzędu, celem uzyskania odpowiedniego zajęcia. (Wzór zaświadczenia do nabycia w Kasie chorych).

Termin i miejsce wypłaty zasiłku wskazuje Kasa chorych.

W razie przesiedlenia się bezrobotnego do okręgu działania innej Kasy chorych, winien on zgłosić piśmiennie roszczenie w nowej Kasie chorych, przy dołączeniu dokumentów, o których wyżej była mowa.

Gdy pozostający bez pracy zmieni swe miejsce zamieszkania w okręgu tej samej Kasy chorych, winien jedyńco zawiadomić Kasę o zmianie adresu. Bezrobotnemu przysługuje prawo do zwrotu kosztów podróży (według najniższej taryfy), poniesionych w związku z uzyskaniem zatrudnienia poza miejscem poprzedniego zatrudnienia lub zamieszkania.

Zgłoszenie o zwrot kosztów podróży należy wnosić pisemnie do Kasy chorych miejsca nowego zatrudnienia.

Zwraca się uwagę, że bezrobotny, który otrzymał pracę poza miejscem poprzedniego zatrudnienia lub zamieszkania, przysługuje prawo do 50 proc. niżki kolejowej 5 kl., a to na podstawie zaświadczenia Urzędu pośrednictwa pracy.

Kosztów przeprowadzki, przewozu ruchomości zakład nie likwiduje.

Po siedmiu latach w więzieniu

ZNÓW KRADŁ.

Przed paru dniami do zakładu szewskiego Stefana Kozłowskiego w Czela-dzi (Kościelna 5) przyszyły dwie kobiety w towarzystwie mężczyzny, prosząc o zreparowanie bucika. Kiedy właściciel zakładu zabierał się do uskutecznienia reparacji przybyły z kobietami mężczyzna wywołał go na bok i czepiając papierosem począł się radzić mistrza jakże trzewiki są trwalsze: z żółtej czy czarnej gienzy.

Kobiety tymczasem oglądały kunsztownie wykonane buciki, znajdujące się na warsztacie.

Po kilkuminutowej rozmowie Kozłowski wziął się do reparacji i uskuteczniwszy ją zabrał się do innej roboty, zaś klientki, zapłaciwszy, grzecznie pożegnali właściciela pracowni i wyszli na ulicę.

W jakiś czas potem Kozłowski zauważył, że niedawno wykonane buciki, po których odbiór miała się zgłosić jedna z czeladniczek, znikły i w tajemniczy sposób. Coś go „chwyciło za serce”; począł szukać i tuż tam, zamiast odszukać buciki przekonał się, że zginęły mu również cholewki. Wówczas pędem pobiegł do komisariatu i zameldowawszy o tajemniczym zniknięciu bucików i cholewek, opowiedział również o podejrzanej wizycie nieznanymi mu klientkami. Policja od razu domyśliła się, że nikt inny jak owi klienci są sprawcami kradzieży i rozpoczęła energiczne śledztwo, dzięki któremu w dwa dni po dokonaniu kradzieży sprawców ujęto. Są to: Anastazja Starczyńska, córka jej Janina Zajacowa i „przyjaciel” obu Julian Musiałik, wszyscy bez stałego miejsca zamieszkania. Zatrzymani znani są policji jako notoryczni złodzieje, zaś Musiałik przed paru tygodniami powrócił z więzienia w Będzinie, gdzie odsiadywał karę siedmiu lat ciężkiego więzienia za napad bandycki. Niebezpiecznych złodziejasków odesłano do więzienia.

Ciężkie kary

ZA NIELEGALNY HANDEL.

(1) Wczoraj sekcja karno-skarbowa Sądu okręgowego w Sosnowcu w składzie: przewodniczący Jankiewicz, sędziowie Sadkowski i Salak, rozpatrywała szereg spraw o nielegalny handel wódką, oskarżał prokurator Kański.

Sąd skazał po miesiącu aresztu następujące osoby: Fajwla Krzywdę (Niwka Szosowa 21), Jana Rogale z Rudnika Wielkiego, Wojciecha Zielińskiego (wieś Osieka, gm. Rabsztyn, pow. Olkuskiego) i Marję Łudzik (wieś Grzębienie, gm. Cianowice, pow. Olkuskiego).

Te ciężkie kary powinny raz wreszcie odnieść różnym handlarzy od potajemnego spajania ludności wódką.

Ze sportu.

C. K. S. — ARJA. Na boisku W Pszczelniku (Siemianowice) odbędą się rewanżowe zawody o mistrzostwo klasy B. K. O. Z. P. N. między Czela-dzkim klubem sportowym z Czela-dzi a K. S. „Arja” z Sosnowca. Jak wiadomo C. K. S. nie posiada obecnie własnego boiska, ponieważ na ich boisku prowadzone są obecnie roboty regulacyjne rzeki Bry-nicy.

WOJSKOWY KLUB SPORTOWY 2 PUŁKU LOTNICZEGO Z KRAKOWA — T. S. „VICTORIA” SOSNOWIEC. Jutro na boisku T. S. „Victoria” w Sosnowcu, ul. Aleja o godz. 5 popoł. odbędą się zawody koleżeńskie w piłkę nożną pomiędzy Wojskowym klubem sportowym 2 pułku lotniczego z Krakowa i miejscową I drużyną T. S. „Victoria”. Zawody te zapowiadają się interesująco, gdyż kluby krakowskie odznaczają się wyższą klasą gry od klubów sosnowieckich. Przemytem drużyna 2 pułku lotniczego w Krakowie jest w dobrej formie i składa się z pierwszorzędnych graczy.

Program radiowy

NA SOBOTĘ 25 CZERWCA.

KATOWICE:

- 17.00 — Komunikaty Polsk. Zw. Zrzesz. Gosp. Woj. Śl.
- 17.20 — Wykład historii Polski — wygl. prof. Franciszek Garycki.
- 17.45 — Transmisja z Warszawy. Program dla dzieci.
- 18.55 — Skrzynka pocztowa Radiostacji Katowickiej dla dzieci.

- 19.15 — Rozmaitości.
- 19.35 — Odczyt z cyklu: „Skarbowość państwowa” — wygl. dr. Michał Bielak.
- 20.15 — Transmisja koncertu popularnego z Doliny Szwajcarskiej z Warszawy. Wy-

- konawcy: orkiestra filharmoniczna oraz soliści.
- 22.00 — Sygnał czasu oraz komunikaty: lotn. meteor. i PAT.
- 22.50 — Transmisja muzyki tanecznej.

„Fabrykanci” pięćdziesięciogroszówek

PRZED SĄDEM APELACYJNYM.

Dnia 25 czerwca r. ub. w Sosnowcu, Zofja Stefańska kupiła w budce z cukierkami słodczy za 10 gr. placąc za nie 50 groszową monetą. Gdy klientka oddała się przekupień spostrzegł, że uiszczona moneta jest fałszywa, to też ujrzawszy p. Zofję, po chwili zwrócił się do niej, prosząc o wymianę. Stefańska nie oponowała, wymieniła monetę a... w chwili później skierowała się do sąsiedniej budki, aby prosić o szklankę sodowej wody. Zaintrygowany przekupień wezwał policjanta i udali się razem w ślady podejrzanej i stwierdzili, że S. zapłaciła należność i tym razem fałszywą monetą. Zatrzymano niewiastę, a wobec tego, że znaleziono przy niej jeszcze parę 50 groszówek podobnych, zaarrestowano ją.

Nie pomogły tłumaczenia Stefańskiej, iż „monety znalazła w pociągu”. Zarządzono rewizję w jej mieszkaniu, która dała niespodziewane wyniki: znaleziono tygiel do topienia metalów, kawałki gipsu, oraz 4 kawałki ołowiu z cyną, z których jeden pod względem chemicznym był niemal identyczny ze stopem, z którego wykonano fałszywe 50 groszów-

ki. Ustalono, że fałszerzem był prawdopodobnie mąż zatrzymanej. Pociągnięto Stefańskich od odpowiedzialności sądowej.

Sąd okręgowy w Sosnowcu skazał Stefańskiego za podrabianie monet na 6 miesięcy więzienia, żonę zaś jego za puszczenie ich w obieg na 1 m. więzienia. W motywach bardzo łagodnego wyroku sąd wskazał na „nieudolność” w podrabianiu i puszczeniu w obieg fałszywych monet oraz ciężki stan materialny oskarżonych.

Przedwczoraj sprawa ta znalazła się na wokandzie sądu apelacyjnego w Warszawie z powodu zaskarżenia wyroku przez urząd prokuratorski.

Obrońca z urzędu p. W. Kozieradzki w logicznie snutych przesłankach zbijał twierdzenie prokuratora jako by Sąd okręgowy nie miał dostatecznych podstaw do zastosowania art. 55 K. K. o łagodzeniu wyroków, twierdząc, że powyższy artykuł pozostawia swobodnemu uznaniu sądu, jakie okoliczności należy uznać za łagodzące. Po dłuższej naradzie Sąd apelacyjny skargę urzędu prokuratorskiego odrzucił i pierwotny wyrok tem samym w mocy utrzymał.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

Katowicka wystawa „Wnętrze domu”,

A KRAJOWY PRZEMYSŁ METALOWY.

Wystawa „Wnętrze domu” i „Technika na usługach gospodarstwa domowego”, która odbędzie się w okresie od 16 września do 5 października 1928 r. w Katowicach, powinna m. in. żywo interesować krajowy przemysł metalowy, gdyż poszczególne działy wystawy obejmują różnorodnie dziedziny naszej produkcji metalurgicznej. W szczególności na wystawie demonstrowane będą wszelkie urządzenia instalacyjne, nieodzowne potrzebne dla urządzeń domów, jak np. instalacje wodociągowe i higieniczne, elektryczne, gazowe, prądu niskiego napięcia (radja, telefony, dzwonki itp.). W dziale zaś materiałów dla wykończenia wnętrza mieszkaniowego, figurować winny wszelkiego rodzaju okucia meblowe oraz budowlane, klucze, karnisze itp. Szerokie pole otwiera przed krajową produkcją metalurgiczną również i dział „Technika na usługach gospodarstwa domowego”, który obejmować będzie wszelkie maszyny i urządzenia, mające zastosowanie w gospodarstwie domowym, w szczególności zaś maszyny i urządzenia jak: 1) elektryczne piece ze łazne, odkurzacze itp., 2) gazowe kucharki, 3) ręczne maszyny do prania, młynki, maszyny do wytwarzania lodu, maszyny do szycia itp., oraz wszelkie drobne praktyczne przedmioty dla użytku domowego, poczynając od wyrobów nożowniczych a kończąc na urządzeniach chłodniczych.

Ponieważ w roku bieżącym, w związku z uruchomieniem na ten cel specjalnych kredytów, akcja budowlana na

Śląsku znacznie się ożywi, przewidzieć można, iż wystawa katowicka posiadać będzie znaczne powodzenie praktyczne, przypada ono bowiem na okres, w którym wewnątrz nowo wybudowanych domów, będzie się instalować i przed objęciem ich dla celów mieszkaniowych w całości urządzić.

Liczne działy przemysłu liczyć mogą w ten sposób na wyjątkową koniunkturę zbytu na Śląsku — wystawa zaś katowicka umożliwi im w najwłaściwszym momencie należyte zademonstrowanie swoich wyrobów szerokim sferom ludności śląskiej. Stwierdzić wypada, iż dotychczas Śląsk, nieostatecznie orientując się w krajowych źródłach zakupu, znaczną ilość wyżej wymienionych artykułów, służących potrzebom instalacyjnym oraz gospodarstwa domowego, sprowadza z zagranicy jakkolwiek równowartościowy towar dostarcza produkcja krajowa. Winna ona dlatego dołożyć wszelkich starań, by przez należyte obstarwienie wystawy dostatecznie spopularyzować swe wyroby na rynku śląskim, co w obecnej dobie walki o aktywizację bilansu handlowego, leży w ogólnym gospodarczym interesie kraju.

Nadmienić należy w końcu, iż wystawę organizuje „Śląskie Towarzystwo wystaw i propagandy gospodarczej” w Katowicach, którego organizatorami i udziałowcami są magistraty miast śląskich, Izby handlowe i rzemieślnicze w Katowicach, oraz zezwieszenia gospodarze województwa śląskiego.

Kronika gospodarcza.

2 LIPCA — CIĄNIENIE DOLARÓWKI. Min. skarbu zawiadamia, że ciążenie premji do 5 proc. premjowej pożyczki dolarowej serji II odbędzie się dnia 2 lipca 1928 roku.

97 MILJ. DOLARÓW DEFICYTU BILANSU HANDLOWEGO. Jak wiadomo pasywność bilansu handlowego Polski trwa już od kwietnia roku ub. W ciągu owych 14 miesięcy deficyt bilansu handlowego urosł do pokażęcej sumy 864 milionów zł., przedstawiających wartość 97 milionów dolarów. Nic dziwnego, że bilanse dekadowe wykazują stały ubytek walut i dewiz z zapasów Banku Polskiego.

ROZPORZĄDZENIA WYKONAWCZE DO USTAWY O SĄDACH PRACY. Wprowadzenie w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca rb. o sądach pracy wymaga szeregu rozporządzeń wykonawczych ministrów: sprawiedliwości, pracy i opieki społecznej, przemysłu i handlu, rolnictwa, spawecznictwa i skarbu. Jak

się dowiadujemy, prace przygotowawcze do wydania tych rozporządzeń są już w toku; przewidywane jest wydanie rozporządzenia o powoływaniu ławników, o wyznaczeniu ławników do udziału w posiedzeniach sądów pracy, oraz sądów okręgowych, o dietach i kosztach przejazdu ławników, oraz o przekształceniu dotychczasowych sądów pracy w Krakowie, Lwowie i Bielsku na sądy pracy.

PATENTY DLA KOMIWOJAZERÓW. Władze skarbowe wyjaśniają, że komiwojażer może za jednym patentem kategorii 4 D, zastępować kilka firm o ile posiada uwierzytelnione zaświadczenie, że zastępowana przez firmę wykupila patent. Za komiwojażera uważa władza skarbową taką osobę, która na podstawie próbek przyjmuje zamówienia dla danych firm i otrzymuje pensję stałą lub ustaloną prowizję. Komiwojażer musi posiadać pełnomocnictwo od zastępowanej firmy, podczas gdy pośrednik handlowy takiego poświadczenia nie potrzebuje.

Z głedy warszawskiej.

CEDULA Z DNIA 22-6.

AKCJE: Bank Handlowy 117.00, Bank Polski 185.75—184.00, Bank Zw. Spółek Zarobk. 84.00, Spiess 165.00, Sida i Światło 155.00, Cukier 67.00, Firlej 64.00—65.00, Węgiel 99.00—98.50, Starachowice 58.00—57.75, Zawiercie 28.50—29.00, Borkowski 16.00.

WALUTY I DEWIZY: Nowy Jork 8.96 Londyn 45.48 i jedna ósma, Paryż 55.01, Wiedeń 125.48, Praga 26.41 i pół, Włochy 46.86 i pół, Belgja 124.51, Szwajcarnja 171.87 i pół, Holandja 359.61, Sztokholm 259.29, Dolarówka 5 proc. 87.00—85.00—85.75, Ziemskie Kredytowe 4 i pół proc. 55.25—55.20, Poż. konwersyjna 5 proc. 67.00.

Tendencja dla akcji nieco mocniejsza, dla walut nieco słabiej.

POZNANSKA GIEŁDA ZBOZOWA

z dnia 22-6.

Żyto 46.25—47.75, Pszenica 50.00—52.00 Jęczmień przemysłowy 45.50—46.50, Owies 45.75—45.25, Ospa żytnia 53.00—54.00, Ospa pszenna 28.00—29.00, Mąka żytnia 70 proc. 68.50, Mąka żytnia 65 proc. 70.50, Mąka pszenna 65 proc. 70.00—74.00, Łubin niebieski 25.00—24.00, Łubin żółty 24.50—25.50.

Usposobienie słabe.

Kronika Zawiercia.

Kino „Stella” — Noc szalu

× Z KOMITETU ROZBUDOWY. Na ostatnim posiedzeniu komitetu rozbudowy obecnym był delegat okręgowej dyrekcji Robót Publicznych, inż. Markowski, który wygłosił źródłową prelekcję na temat regulacji i rozplanowania współczesnego miasta. Poza tem zakwalifikowano na temże posiedzeniu kilka wniosków o pożyczki budowlane.

× Z ZARZĄDU MIASTA. Na posiedzeniu zarządu miasta wynajęto dla szkoły powszechnej nr. 5 lokal dodatkowy. Dotychczasowy był zbyt szczupły i w klasach dawało się odczuć stałe przeładowanie. Poza tem postanowiono przystąpić i już rozpoczęto roboty przy kanale burzowo-odpływowym na ul. Szerokiej. Dotychczas mieszkańcy tej ulicy dotkliwie odczuwali deszczowe okresy, gdyż woda podchodziła pod domy wznoszone na niezniwelowanych gruntach. Zarząd miasta prowadzi równocześnie pertraktacje z firmami o budowę trzech mostów: na szosie i ulicy Włodowickiej oraz ul. Kasprowieca.

× KOMISJA CENNIKOWA. Na posiedzeniu komisji cennikowej zmian cen mięsa wołowego i świńskiego nie przeprowadzono, wobec powtórnego już przedstawienia przedstawicieli rzeźników. Ceny zatem obowiązują dotychczasowe.

Kronika Olkuska.

× ZJAZD REJONOWY STRAŻY POŻ. W BOLESŁAWIU. Odbił się w Bolesławiu zjazd rejonowy straży poż., na który przybyło z okolicy 8 straży, a mianowicie: z Bolesławia, Bukowna, Krzykawki, Lasek, Pomorzan, Sławkowa, Starczynowa i Ujkowa. Do konkursu stanęły straża z Bolesławia (która ówczesną również i poza konkursem), Bukowna, Lasek, Pomorzan i Sławkowa. Według ostatnich przepisów, wyniki ćwiczeń zostaną ogłoszone przez władze poż. wojewódzkie. Skład sędziów na zawodach: p. Piotrowski z Olkusza (przewodniczący) oraz pp. Kulka (sekretarz) z Pilicy i Haberko z Wobromia. Przed ćwiczeniami odbyła się msza św. w kościele miejscowym, na której obecne były wszystkie straża. Na zjeździe z Olkusza byli pp.: Wydrych, inspektor PZWW., oraz Walc, instruktor str. pow. Olkuskiego.

× ZAKOŃCZENIE ROKU I WYSTAWA PRAC W SZKOLE ZAWODOWEJ W SKALCE. Z okazji zakończenia roku szkolnego w średniej szkole zawod. żeńskiej w Skalce, odbędzie się w dniu 24 bm. o godz. 8 wiecz. w sali Domu ludowego w Bolesławiu uroczysty wieczór, na którym chóry szkolne wykonają śpiewy, deklamacje, oraz odgerany zostanie obrazek sceniczny. Poza tem od 25 do 28 bm. w szkole na Skalce pod Bukownem otwarta zostanie wystawa prac uczenia tej szkoły.

Całej Polski.

NOWE WŁADZE U. J.

Na uniwersytecie Jagiellońskim odbyły się wybory władz akademickich na rok szkolny 1928-29. Wybrani zostali: rektorem prof. dr. Józef Kallenbach, dziekanem wydziału teologicznego ks. prof. dr. Konstanty Michalski, dziekanem wydziału prawa prof. dr. Tadeusz Czuczajski, dziekanem wydziału lekarskiego prof. dr. Stanisław Ciechanowski (ponownie), dziekanem wydziału filozoficznego prof. dr. Władysław Semkowicz, dziekanem wydziału rolniczego prof. dr. Adam Rożański.

HOJNY DAR KIEPURY.

Dotychczas z Poznania, że słynny nasz tenor, p. Jan Kiepora ofiarował na fundusz wdów i sierot po dziennikarzach wielkopolskich do dyspozycji Syndykatu dziennikarzy wielkopolskich w Poznaniu hojny dar w kwocie 1.500 zł. (tysiąc pięćset złotych).

CUDOWNE OCALENIE.

W środę o g. 7.30 rano chorąży pilot 4 pułku lotniczego w Toruniu Pawliński w czasie wykonywania akrobatycznych sztuczek na samolocie typu „Spad” wyprzedzając go z korkociągu, przewrócił samolot na grzbiet. Pilot nie mogąc wyjść ze sytuacji wyskoczył z wysokości 500 metrów ze samolotu ze spadkobrońcem i wylądował na ziemi nie odnosząc żadnego szwanku. Aparat spadł na ziemię i splonął doszczętnie.

SAMOLOT W BAGNIE.

W dniu 18 b. m. w godzinach popołudniowych, samolot departamentu lotniczego M. S. W., prowadzony przez porucznika Rakowskiego przy obsadzie 4 podoficerów, wobec defektu silnika zmuszony był startować na łąkach wsi Bogdanów pow. Rówieńskiego. Podczas startu w czasie wznoszenia samolot ugrzązł w bagnie tak, że musiano go rozobrać na części, aby z bagna wydobyć. Samolot ten, który leciał z Warszawy do Lwowa, wobec tego defektu został nieznacznie uszkodzony. Wypadku z ludźmi na szczęście nie było.

BOBRY NA SZCZARZE.

Na rzece Szczarze, w powiecie Baranów, pojawiły się bobry, lecz szajka złoczyńców spaliła wybudowane przez nie misterne gniazda. Władze bezpieczeństwa wszczęły śledztwo, celem wykrycia złodziei i ich karania, a władze administracyjne rozłożyły nad zwierzętami opiekę.

TRAGEDJA RYBAKÓW.

W pobliżu wsi Rybaki w czasie połowu ryb na Wiśle wywróciła się łódź, w której znajdowali się dwaj bracia Donajscy. Katastrofa nastąpiła na środku rzeki, tak, że wszelki ratunek był spóźniony. Obaj rybacy utonęli.

Robotnik szczęśliwym wybrańcem lotniny.

P. AGACIAK Z ŁODZI BĘDZIE MILJONEREM.

W swoim czasie donieśliśmy o olbrzymim spadku 15 milionów dolarów, które pozostawił w Ameryce zmarły tam emigrant polski Konstanty Robakowski.

Jednym ze spadkobierców, który pretendował do spadku był robotnik łódzki, zatrudniony w fabryce Kestenberg, Stanisław Agaciak. Poczynił on cały szereg kroków w tej sprawie za pośrednictwem M. S. Z. i konsulatu polskiego w Nowym Jorku. Przez dłuższy czas sprawa ucichła i zachodziły wątpliwości co do autentyczności pogłosek o olbrzymim spadku.

Dopiero w ub. czwartek magistrat

łódzki otrzymał pismo z generalnego konsulatu Rzeczypospolitej w Chicago, w sprawie spadku po zmarłym Robakowskim. Spadkobiercą wyznaczony na spadkobiercę zamieszkałego w Łodzi Agaciaka, którego miejsce zamieszkania jest konsulatowi narazie nieznane.

Magistrat ogłosił, że spadkobierca ma podać swój adres w wydziale podatkowym magistratu.

Oczywiście Agaciak, którego adres powszechnie jest znany, zgłosił się nie wątpliwie do magistratu. Należy uważać, że w chwili obecnej akcja w sprawie otrzymania 15 milionów dolarów weszła już na realne tory.

Świątokrądcy tknięci nagle paralizem

PRYZNALI SIĘ DO ZBRODNICZEGO CZYNU.

W kościele w Krzeszowie pow. Biłgorajski, podczas oktawy Bożego Ciała, niezłani świątokrądcy zrabowali wystawioną monstrację z Hostją św., srebrny kielich i pozłacaną puszkę, z której wysypali komunikanty na ołtarz.

Policja wszczęła energiczne śledztwo, które jednak szło opornie. Coraz bardziej utrwaliło się w okolicy przekonanie, że świątokrądców trudno będzie odnaleźć.

Aleści nagle we wsi Krzenawice zostali sparaliżowani małżonkowie Wa-

claw i Karolina Demidowscy.

Przerażeni Demidowscy wezwali sąsiadów i złożyli przed nimi sensacyjne zeznania.

Okazało się, że to oni popełnili w kościele krzeszowskim świątokrądczo.

Zeznanie Demidowskich, w związku z ich straszną chorobą zrobiło w oolicy wielkie wrażenie.

Lud okoliczny szepcze, że Bóg ich ukarał za świątokrądczo.

Świątokrądców aresztowano, a skradzione rzeczy odnaleziono na strychu

Tragiczna śmierć rodziny wieśniaczek w płomieniach.

PONURA NOC MIESZKAŃCÓW

WSI WOLA JANKOWSKA

W ub. czwartek wieś Wola Jankowska, gmina Brzeźnica, w województwie Łódzkim była widownią ponurej tragedji, jaka rozegrała się w domu Tomasza Nowaka, w czasie pożaru, jaki wybuchł w zabudowaniach jego w nocy.

Pożar zastał rodzinę Nowaka, składającą się z żony Anny, córki Bronisławy, syna Antoniego i córki zamężnej Zofji Kasprzak oraz jej trzyletniego syna Zygmunta, jak również służącą Anielę Majdzik — pogrążonych w śnie.

W płonącej również oborze znajdowały się cztery krowy, jeden koń, dwie świni.

Sąsiedzi stali bezradni wobec rozszalałego żywiołu, który stale się wznosił.

W mieszkaniu nieszczęśliwej rodziny rozgrywały się ponure sceny. Dochodziły z wewnątrz krzyki i nawoływania. Powiadomiona o wypadku straż ogniowa przybyła na miejsce w czasie, gdy z zabudowań Nowaka zostały tylko zgliszczą.

Gdy olbrzymi ten pożar został stłumiony, oczom zebranych przedstawił się mrozący krew w żyłach widok.

Wśród rozpalonych i zwęglonych belek leżało 6 trupów, których sposób ułożenia świadczył o strasnej tragedji, jaka rozgrywała się podczas pożaru. Ciała tak tragicznie zmarłych leżały pod ścianami, co wskazywało, że nieszczęśliwi chcąc się wydostać z ciężkiej opresji, usilowali dotrzeć do drzwi.

Pod oknami leżały dwa trupy —

Nowakowej i zamężnej córki Kasprkowej. Kobiety widocznie usilowały otworzyć okna. Z pod belek wydobyto gospodarza domu Tomasza Nowaka, który dotkliwie poparzony dawał słabe oznaki życia i w drodze do szpitala zmarł.

Na zgliszczach obory znaleziono zwęglone szchatki zwierząt domowych. Wszystkie sprzęty domowe oraz narzędzia rolnicze zostały spalone. Na miejsce pożaru przybyli przedstawiciele policji, którzy przeprowadzili dochodzenie.

Istnieje przypuszczenie, że przyczyną ognia było podpalenie na tle zemsty.

Zamach samobójczy CAŁEJ RODZINY.

W tych dniach wydarzył się w Bydgoszczy ciekawy wypadek usiłowanego samobójstwa całej rodziny na tle przeczczenia nerwowego.

Do 26-letniej Elżbiety Haak, ubóstwiającej przez swoich rodziców: 52-letniego lakiernika kolejowego Karola i 50-letnią matkę Elżbietę, zalecał się od pewnego czasu 19-letni ślusarz Hofman. Przed kilku dniami Hofman oświadczył swej narzeczonej, że z powodu zbyt wielkiej różnicy wieku nie może się z nią ożenić. Haakówna, która swego narzeczonego kochała szczerze, na oświadczenie jego postanowiła skończyć z życiem i zawiadomiła o tem rodziców. Rodzice, nie chcąc przeżyć utraty jedynej swej córki, którą zażmami perswazjami nie dało się odwieść od zamiaru samobójstwa, postanowili wraz z nią odebrać sobie życie. Wczoraj popołudniu zamknawszy szczelnie drzwi, Haakowie wraz z córką ułożyli się na łóżkach i po przecinali sobie żyły u rąk. Rano następnego dnia, sąsiedzi zaalarmowani wydobywającym się z mieszkania Haaków jękami, wezwali policję, której po wyważeniu drzwi przedstawił się wstrząsający widok. Na podłodze widać było w kałuży krwi rodzina Haaków. Wszystkich troje przewieziono do szpitala. Stan zdrowia Haaka i jego córki na skutek upływu krwi jest bardzo groźny.

WYGODNE LETNISKO
w ŁAWKOWIE.
Pokoje duże słoneczne, dom w ogrodzie, w pobliżu las 5 minut drogi od stacji. Informacje na miejscu.
SZCZĘSNA 3510-2

BOOTH TARKINGTON. Przetłumaczony z angielskiego.

Egoistka.
(CLAIRE AMBLER).
Przetłumaczony z angielskiego Janiny Sajakowskiej.

28)

Znaleźli się wreszcie na kamiennej platformie olbrzymiej galerji dobudowanej przez Rzymian do greckiej struktury — na samym szczycie teatru, nad przepaścią, otoczona niewiarogodnym światłem, z mierzem, lśniącem daleko, daleko w dół, tym razem zupełnie bezgłośnie, jakby uspięciem. Claire popatrzyła poprzez klasyczną cieżninę na błyszczące po drugiej stronie, w świetlistej mgie, góry, poczem przesunęła wzrokiem od lewej do prawej strony powyginaną linią wybrzeża, podkreślonego białą taśmą świecącej piany i wyszczerzonego diamentowemi światłkami górskich wiosek. Blisko, pozornie tak blisko, że widać doznawał niepokojącego dreszczu, ryczał się na tle nieba obszerny, systematyczny trójkąt wulkanu barwy słoniowej kości. Claire, ujrzawszy ponad jego śniegami różową poświatę, unoszącą się na kłębach dymu, poczuła, że jej westchnienia nie są dostatecznie wymowne.

— Zrobię jedną z dwóch rzeczy — muszę — rzekła. — Albo zacznę śpiewać, albo się rozplaczę!

Powiedziała to szeptem, bo jakkolwiek to tu to tam rysowały się niewyraźne grupy nieruchomych postaci, między rzędami starożytnych siedzeń na wysokości zrzuwanego korytarza galerji, to przecież nad całym tem miejscem wiała uroczysta cisza. Głęboko w cieniu, daleko w dół, na klasycznej scenie, gdzie z ust masek padały niegdyś dźwięczne rymy Eurypidesa, błyszczał bukiet drobnych złotych światełek, stanowiących lampy orkiestry. Niebawem rodzimi muzycy zaczęli grać.

Jak powiedział Artur, repertuar ich był sentymentalny, ale sentyment ten był czysty i szczerzy i artyści wiedzieli, jak go wydobyć. Należeli do rasy, która miała muzykę w sercu i sztukę w końcach palców. Orkiestra złożona z tuzina skrzypiec i mandolin, z pół tuzina wiolonczel i gitar i jednego fletu grała, stare księżycowe tematy, sonaty, serenady i łagodne nokturny, ale grała je tak, że słuchacz, który dawno się już niemi znudził, mógł pomyśleć, że słyszy je po raz pierwszy w życiu. Głęboką ciszę świetlistej nocy wypełniała jedynie ta muzyka, płynąca w górę ku nieruchomym, mrocznym grupom ludzi, stojących na wyniosłej platformie otwartej galerji. Żadne inne dźwięki nie dołatywały do nich z rozległych dalekości ładu i morza. Zdawało się, że cały świat zniemuchniał pod zaklęciem muzyki.

Claire stała oparta o masywny, poszczerbiony złom muru.

— Nigdy w życiu nie doznałam niczego podobnego — nigdy! — szeptała do Artura. — Nie wyobrażałam sobie takiej księżycowej nocy, w której właśnie księżyc nie byłby najpiękniejszą rzeczą. Dzisiaj odgrywa rolę lampy, oświetlającej scenę. Czy pan myśli, że oni zagrają także Pastorałe? Uczylam się tego i jeżeli oni to zagrają, obawiam się, że im zaśpiewam do wtóru. Jestem pewna, że nie potrafię się opanować!

Mówiąc, że będzie musiała albo śpiewać, albo płakać, wypowiedziała zupełnie szczerą prawdę, bez odrobiny sztucznego nastroju; śpiew wyrwał się z jej gardła i tak jak ranejszy muzykanek tam w dół, przy małych, złotych iskierekach świateł, „wiedziała”, jak się do tego zabrać. Gdzieś między tajemniczymi, cichymi postaciami słuchaczy znajdował się człowiek, o którym bezustannie myślała — może dlatego tylko, że on o niej myślał; teraz jednak w tej czarownej chwili, zapomniawszy zupełnie o swoich planach zaaranżowania efektownego z nim spotkania. Upoiła ją przemożne, rozlaczające się naokoło piękno; miała wrażenie, że u ramion trzepocą się jej

skrzydła; porywało ją coś niewysłowionego i nieodpartego. Czula, że musi zaśpiewać i dać się ponieść płynącej z dołu muzyce.

Drżała.

— Toby rzeczywiście było cudowne, gdyby pani zaśpiewała — rzekł Artur. — Dlaczegożby pani nie mogła tego zrobić?

Daleko w dół, w głębokim, półkolistym cieniu amfiteatru orkiestra zaczęła grać Pastorałe i nagle — początkowo prawie niedosłyszalnie dla audytorjum — niewiadomo z której strony — zaczęły płynąć harmonijne, porywające dźwięki, które stopniowo spotężniały i poniosły się po całej przestrzeni teatru, aui na chwilę jednak nie stały się zupełnie głośnie. Wydawały się naturalną częścią piękności nocy. Można było pomyśleć, że głos śpiewający melodję Pastorałe, dobywa się z głębin wyłoczonego gwiazdami nieba, zawieszona nad głowami słuchaczy.

Nikt, z wyjątkiem Artura Liany i samej śpiewaczki, nie wiedział, kto właściwie śpiewał. Najmniej zaś ze wszystkich domyślał się prawdy człoiwek, dla którego śpiewała. Czekała ją wszekże przejmująca radość usłyszenia z jego własnych ust oceny tego, co uczyniła.

XIII.

Siedziała przy otwartem oknie swego pokoju, spoczywając leniwie śniadanie, kiedy odkryła, że Orbison znajduje się tak blisko niej, jak jeszcze nigdy. Długi leżak ustawiono tym razem w słońcu na górnym tarasie, tuż pod jej oknem, ale zorientowała się w tem dopiero, gdy usłyszała głos jego siostry, witającej się z nim na dzieńdobry.

— Czy nie uważasz Karolu, że może postąpiłeś nierozważnie, wychodząc wczoraj na nocny chłód? — zapytała panna Orbison. Trzeszczenie żwiru dało znać, że przysnuwa sobie jedno z żelaznych krzesielek. — W każdym razie nie wyglądasz gorzej.

(C. d. n.)

KINO „ZAGŁĘBIE“
dawniej
Kino-Teatr „Udziałowy“

Od piątku 22 czerwca 1928 roku
„NOWOCZESNA DOBARRY“ porywający 12-aktowy dramat, osnuty na tle niedawnej dekadencji jednego z monarchów europejskich
W roli tytułowej **„MARJA CORDA“**.
Ilustracja z życia zwierząt
„POD PRASTARYM DĘBEM“.

Następny program
„ZABIŁAM“
(ZA WIĘZIENNYM MUREM).
W roli tytułowej
MAGDA SONJA.

ORYGINALNE DYWANY PERSKIE!!!

Od kilku dni wystawiamy jako jedna z najpoważniejszych firm światowych

w tymczasowym lokalu przy ul. Mariackiej 8
parter na prawo, obok hotelu Savoy w Katowicach

nasze oryginalne perskie i orientalne dywany.

DOM HANDLOWY

DYWANÓW PERSKICH

Dieran Papazian i S-ka
Sp. z o. o.

WARSZAWA, Kredytowa 16. Tel. Nr. 77-43.

własny import dywanów perskich i orientalnych
ODDZIAŁY: Wiedeń, Konstantynopol, Medjoana.

Bogaty wybór! Ceny hurtowe! Sprzedaż hurtowa i detaliczna!

UWAGA: Zaznaczamy, że zwiedzenie wystawy nie zobowiązuje do kupna. 3484-3

Sprzedaż odbywa się bez przerwy przez cały dzień

PRZETARG OFERTOWY.

Urząd Wojewódzki Dyrekcja Robót Publicznych w Kielcach ogłasza przetarg na wykończenie budowy Pawilonu III-go Szkoły Górniczo-Hutniczej w Dąbrowie Górniczej.

Oferty należy wnieść do Dyrekcji Robót Publicznych w Kielcach do dnia 4 lipca 1928 r. do godziny 11 przed południem.

Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Robót Publicznych w godzinach urzędowych, tamże są do przejrzania warunki oferowania i wykonania budowy, plany oraz druki.

Te ostatnie nabyć można za opłatą 10 zł. 3556

Dyrektor Robót Publicznych (—) KRUG.

OGŁOSZENIE.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że na mocy uchwał powziętych na 2 ostatnich prawomocnych

OGOLNYCH ZEBRANIACH

Członków Kasy Przeworności Pracowników T-wa Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza Spółka Akc. w Sosnowcu z dnia 30 kwietnia i 18 maja 1928 r. Kasa Przeworności znajduje się w likwidacji.

Zainteresowani winni zgłaszać się po odbiór swych należności do Komisji Likwidacyjnej, która urzęduje w biurze

T-WA SOSNOWIECKICH FABRYK RUR I ŻELAZA Sp. Akc. w Sosnowcu, przy ul. Nowopogońskiej w godz. od 9—12 przed południem

Jednocześnie zaznacza się, że kapitały pozostające w Kasie Przeworności z dniem 1 lipca 1928 roku będą uważane jako depozyt i dalszemu oprocentowaniu pod legać nie będą.

Podpis Prezesa Komisji Likwidacyjnej

Sekretarz: LUCJAN TABOLSKI.

Przewodniczący: Dyr. PAWEŁ JUGUCZAŃSKI.

Sosnowiec, dn. 20-VI 1928 r. 3557

OGŁOSZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Sosnowcu, rewiru Dąbrowskiego, **STEFAN KOTARSKI**, zam. w Dąbrowie Górniczej, przy ul. M. Konopnickiej 8, na zasadzie art 1030 U. P. C. ogłasza, iż w dniu 4 lipca 1928 r. od godz. 10 rano w mieszkaniu przy ul. Limanowskiego Nr. 24 w Dąbrowie Górn. należącym do Antoniego Konarskiego to jest w miejscu przechowania przedmiotów odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację w terminie oszacowanych na zł. 2254 gr. — a należących do Antoniego Konarskiego składających się z mebli.

Spis rzeczy i ich szacunek przejrzeć można w dniu i miejscu licytacji.

3535 Komornik Sądowy Stefan KOTARSKI.

MYDŁO z LWAMI

KONKURS.

Powiatowa Kasa Chorych w Sosnowcu ogłasza niniejszym konkurs na wykonanie w sezonie 1928 roku

robót malarskich i murarskich.

Firmy zainteresowane zechcą zgłaszać się do Wydziału Zakupów Pow. Kasy Chorych w Sosnowcu, ul. Kołłątaja 17, w godz. 9—15 w celu otrzymania specjalnych szematów do wypełnienia. 2572

Oferety w kopertach zamkniętych składać należy w Wydziale Zakupów najpóźniej do dnia 27 czerwca r. b.

Drobne ogłoszenia.

Posady i prace.

Portretowi: szkicownik (efektarz) i laborant retuszer potrzebni zaraz. Kwietniewski Dąbrowa Kościuski 18 3548

Fryszka, dobra specjalistka potrzebna na wyjazd. Miejscowość góralska. Wiadomość „Kurjer Zachodni” Sosnowiec. 3514-2

Kupno i sprzedaż.

Sprzedam dużego psa wilka. Wiadomość Będzin Kościuski róg Nowej. Hurtownia Wódek. 3550-2

Piekarnia do odstąpienia w pełnym biegu. Wiadomość „Kurjer Zachodni” Będzin. 3517

Harmonie stolikowe ręczne chromatyczne, gitary, mandoliny, skrzypce najtaniej. Sosnowiec, Kościelna, Kopec 3589

Okazyjnie sprzedam 3 rowery nowe tanio. Sosnowiec, Kolonia Zającańska Nr. 4 Mandowski. 3525

Sklep kolonialno-spożywczy dobrze prosperujący z powodu zmiany interesu do sprzedania. Wiadomość administracja Kurjera Zachodniego 3538-5

Różne.

Besinteresownie! Czytelnikom „Kurjera Zachodniego” „Iskry”. Napisać imię, nazwisko, miesiąc urodzenia otrzymasz darmo broszurę, określenie charakteru, zdolności, przeznaczenia. Połącz z kim jesteś kim być możesz. Adresuj: Warszawa Redakcja „Wiadomości Tajemna” Skrytka pocztowa 571. Załączyć niniejsze ogłoszenie znaczek pocztowy na przesyłkę. 2652-11

Pań która w dniu 20 bm. po południu telefonowała do Apteki A. Machajskiego w Będzinie i otrzymała odpowiedź odmowną, proszona jest o natychmiastowe zgłoszenie się. 3552

Polska Pracownia Kilimów poleca do nabycia kilimy artystyczne. Ceny niskie. Adela Stocłńska, Sosnowiec, Piłsudskiego 72 I-e piętro. 3520-3

Lokale.

Mieszkanie, pokój z kuchnią do wynajęcia. Gliński, Miłowice, telefon 2-87. 3558-2

Pokój do wynajęcia do wynajęcia. Sosnowiec, Piłsudskiego 46 m. 15 3541-2

Do wynajęcia lokal na prowadzenie warsztatu rzeźniczego, lodownia i dwa magazyny, oraz są do sprzedania deski dębowe suche i dwie maszyny szewskie, Wiadomość kolonia Pekin - Piekarnia, stacja kolejowa Kasimierska. 3536

Nauka i wychowanie.

Szkola pisania na maszynach Bluro Prób Lewkowiec, Będzin — Szczyńskiego Nr. 29, Tel. 3-47. 3551-5

Zgubione dokumenty.

Aleksandra Szostakowej skradziono torebkę rączną z dowodem osobistym, wydanym przez Starostwo Będzinskie. 3531-2

Firek Władysław zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez PKU Będzin i książeczkę inwalidzką. 3518-3

Lis Antoni zgubił dowód osobisty wydanym przez mag. w Czeladzi. 3506-3

Kosmal Józef posterunkowy, z IV komisariatu PP. w Dąbrowie zgubił kartę orlopową wydaną przez IV Komisariat, którą unieważnia. 3505

Fiszal Kurcja zgubił książkę wojskową wydaną przez PKU. Sosnowiec. 3500-3

Rudzinski Kazimierz zgubił książeczkę Kasy Chorych, wydaną w Sosnowcu. 3548

Dnia 31 maja 28 r. zgubił Abram Felsensztajn patent IV kategorii na sprzedaż obuwia, wydany przez Urząd Skarbowy w Będzinie. 3549

Teofil Kozłot zgubił książeczkę wojskową wyd. przez PKU Będzin. 3563

Blaut Franciszek zgubił dokumenty 12 kwity z „Zacisza” proszę o łaskawe zwrócenie do „Kurjera Zachodniego” Sosnowiec za wynagrodzeniem. 3548

Kowalski Stanisław zgubił dyplom mistrzowski powoźniczy wydany przez Starszych Zgromadzenia cech powoźniczego w Siewiersku. 3543

CENY PRENUMERATY:

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu lub z przesyłką pocztową

3 Zł. 50 gr.

Prenumerata zagraniczna miesięcznie 7 Zł.

Cena egzemplarza 20 groszy.

CENY OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem (Pierwsza strona) za wiersz mm 1-linowy układ 4-szpaltowy 60 gr.
W tekście 45 .
W tekście, w kronice 60 .
Za tekstem 5 . 25 .

Nekrologi do 200 wierszy 50% taniej.

Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 25 gr. za każdy wyraz od początku. Najmniej 1 zł.

Matrymonialne 15 gr. za wyraz. Ogłoszenia ozdobne i tłustym drukiem podwójnie. Zagraniczne 100 proc. droższe.
W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe.
Ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25% droższe.
Za terminowy druk, oraz za przestrzeganie miejsca ogłoszeń, administracja nie odpowiada.
Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64. ADMINISTRACJA: Dębliska Nr. 1. Telef. Nr. 73.

Filje i agentury własne: Będzin, Małachowskiego 7. — Dąbrowa, Sobieskiego 8, telef. 1-25. — Zawiercie, 3-go Maja 27. — Grodziec, Będzińska.